

PUBLISHED BY TRIGLAV PTY. LTD.
FOR SLOVENIANS IN AUSTRALIA

YEAR/LETO 4

OKTOBER — 1974

No./ŠTEV. 13.

STIKI Z DOMOVINO

Ni še ravno tako dolgo, ko je obisk domovine (vsaj v Avstraliji) pomenil nekaj nedopustljivega; verjetno smo se bali kakke 'okužitve', ali pa smo mislili, da so se doma ljudje spremenili v karkoli že (morda "culo-kafre") in da ne smemo imeti z njimi nič skunpega, ali vsaj čim manj.

Čas je tekkel svojo pot. Iz domovine so prihajali novi naseljenci — in čudno: izgledali so kot mi; bili so Slovenci, naši bratje. Počasi se je odtajal led medsebojnega nezaupanja, letala so pričela voziti proti Ljubljani; rojaki so obiskovali domovino; vračali so se srečni in zadovoljni v prepričanju, da je domovina še vedno tako lepa, kot je bila včasih, da, *še lepša, ker je po njej več hrepenenja.*

Iz teh obiskov, razgovorov in želja po slovenski besedi in pesmi, predvsem pa po domačem razvedrilu, se je rodil obisk *Slovenske izseljenske matice*, ki nam je pripeljala nepozabne SLAKE in FANTE S PRAPROTNA. Zasadili smo simbolična drevesa slovenske misli in slovenskega čustvovanja, ki jih "zalivajo" različna slovenska društva in klubi širom Avstralije, od časa do časa pa jih obsije sonce domovine v obliki posebnega obiska iz Slovenije kot Savskega vala ali pred katkim ansamblu MINORES.

Zveze z domovino se krepe iz dneva v dan. Zdaj imamo tudi filme, knjige, učne primocke za slovensko šolo, številne narodne noše, zборе, folklorne skupine, se udeležujemo kmečke ohceti v Ljubljani, še več: kmečko ohcet bomo imeli tudi že v Wollongongu, nastopamo s folklornimi skupinami, v kratkem — Slovenija postaja naša spoštovana stara domovina tudi na peti celini.

V vsem razveseljivem razvoju slovenskega življenja, pa se vkljub verjetno tisočim obiskom, ki smo jih v zadnjih treh letih naredili domov, nismo znebili naše sramežljivosti in negotovosti. Večina naših hiš ima slovenske izbe, koticke ali vsaj lipo na vrtu (morda celo klet pod hišo), da nas spominja na stari kraj; zaklade, ki jih ljubosumno

čuvamo, kot bi se bali, da nam jih bo kdo vzel — a kaj več slovenskega pa le malo kje zasledimo. SLOVENSTVA SI POKAZATI NE UPAMO! Da je to res vidimo iz tega, da se slovenskih prirediteljev (vključno slovenskih maš) udeležuje največ 5% rojakov. Kje so drugi? Slovenska zavednost (ne šovinizem) nam gotovo nalaga večjo odgovornost in zahteva od nas več sodelovanja z našimi organizacijami v Avstraliji, pa tudi z narodom doma. Se vam ne zdi čudno, da se ob veliki potresni nesreči v domovini ni našla NITI ENA SLOVENSKA ORGANIZACIJA V AVSTRALIJI, ki bi dala domovini vsaj SIMBOLIČNO pomoč? Morda bi, če ne bi gledali življenja skozi dolar. In pomnimo: med nesrečnimi potresniki doma so tudi naši, če že ne krvni sorodniki, vsaj narodnosti sobratje!

Za nas vse je nujno, da preuredimo prednosti našega slovenstva; da mu najdemo pravo vsebino ljubezni in ponosa in da ne gledamo slovenstva le v številu obiskov v domovino ali v plačani članarini slovenski organizaciji. Obiskovalo domovine in člani slovenskih organizacij imamo do slovenstva v tujini veliko večje obveznosti kot drugi; na nas je, da se stiki z domovi-

no krepijo, da postaja slovenstvo dostopnejše večjim krogom naših naseljencev v Avstraliji.

Na nas, predvsem pa na naših organizacijah, je da razen skrbi za svoje člane mislimo tudi na druge rojake in jih od časa do časa "pogostimo" z biseri slovenske kulture in toploto domače družabnosti. Nekaj takih "ocvirkov" smo v preteklosti že imeli. Kaj če bi šli zdaj kar na "žgance" in resno pomislili, kako bi ob 25. letnici *Slovenskega okteta* dobili OKTET V NOVO OPERNO ZAGRALO V SYDNEY, kako bi ga spravili v Melbourne, Adelaide, Wollongong in morda še kam. Mislite, da se to ne bi dalo narediti? Gotovo se da in to z malo sodelovanja med društvi, pomočjo Slovenske izseljenske matice in Vašo željo! Kdo bo naredil prvi korak?

Jože Čuješ

VRTNA VESELICA

na Triglavu (St. Johns Park) v nedeljo 3. nov., 74. od 3h do 8h popoldne. Igra plesni orkester Triglava.

Pridite v čimvečjem številu — letos imamo dovolj sence! Vstopnina \$1.00.

SLOVENSKIM ORGANIZACIJAM V AVSTRALIJI FILMSKI APARAT

Od Slovenske izseljenske matice v Ljubljani smo prejeli Filmski aparat, ki ga je izdelala tovarna ISKRA v Sloveniji. Istočasno smo prejeli v dar tudi film (barvasti in ozvočeni) "CVETJE V JESENI". Predvajali smo ga našim članom, ki so bili nad vsebino in kvaliteto filma zelo navdušeni. Ker je želja našega kluba, da se slovenska misel širi in ohranja med vsemi rojaki, Vas vabimo, kakor tudi vse ostale manjše in večje skupine rojakov, da se aparata in filma poslužite. Film "Cvetje v jeseni" je v treh delih, ki trajajo skupno 2 in pol uri.

Opozarjamo Vas, da imajo jugoslovanska predstavništva v Avstraliji tudi sama več zanimivnih slovenskih filmov v slovenščini, kakor tudi filmov o Sloveniji v Angleščini (predvsem turistične), ki jih posojajo društvom in skupinam.

Če se interesirate za posojilo filmskega aparata in filma, se obrnite na naslov našega kluba. Posojilo je brezplačno; tudi oseba, ki bo za Vas "vrtela" film, ne bo računala. Ker je aparat predragocen, boste razumeli, da ga ne moremo dati v roke raznim "operaterjem", pripravljeni pa smo, kot že omenjeno, dati na razpolago brezplačno — predvajalca, aparat in film in to društvom, kakor tudi manjšim ali večjim skupinam, ki bi se za film interesirale.

"MINORES" ČETRTI ČASTNI

ČLAN TRIGLAVA

Nesmiselno bi bilo opisovati navdušenje zbrane množice rojakov ob obisku ansambla "MINORES" na Triglavu. Vsi Slovenci v Sydneyu vemo, da kaj takega na Triglavski zemlji še nismo doživeli, zato ni čudno, da je Triglav z največjim veseljem podelil ČASTNO ČLANSTVO Ansamblu "MINORES". Tako so "Minores" postali četrti častni član našega Triglava!

PREDSEDNIK VLADE V AMERIKI

Predsednik avstralske vlade Mr. E.G. Whitlam se je mudil v USA in Kanadi. V New York-u je imel govor v glavni skupščini Z.N., sestanek s prezidentom Fordom, v Kanadi pa je imel daljši razgovor s kanadskim predsednikom vlade in ministri. Ob vrnitvi v Avstralijo se je ustavil v Fijih, kjer so praznovali dan neodvisnosti.

Podpredsednik vlade Dr. J. Cairnes je odpotoval v Peking, kjer bo poskušal poživeti trgovinske stike s Kitajsko.

FILMSKI VEČER ZA VSE

Vabimo Vas na predvajanje barvastega, zvočnega slovenskega filma "CVETJE V JESENI" — v soboto 26. oktobra, 1974 ob 8h zvečer v klubskih prostorih na 19 Bibby's Rd., St. Johns Park. Bodite točni, ker med predvajanjem ne bomo odpirali vrat zamudnikom! — VSTOP PROST ZA VSE!

Vsebina filma je vzeta in znanega Tavčarjevega romana z istim naslovom. Čas — pred nekako sto leti v Ljubljani in v okolici škofje Loke. Ko gledate film, nimate časa razmišljati. Vsebina, predvsem pa pokrajina Vas tako prevzameta, da se nehote znajdete doma, v prelepi Sloveniji. K prijetnosti večera pripomore tudi dejstvo, da je film nov in sta zato barva in glas odlična.

Če imate v načrtu kako domače slavlje in bi si radi s prijatelji ogledali film, se obrnite na klub Triglav. Poskusili bomo, da boste imeli dve in pol uri domovine tudi v Vašem domu!

V SLOVENIJI NI BILO ARETACIJ

Po obvestilu o inšpekcijskih pregledih finančnega in drugega poslovanja uredništev dveh verskih listov, ki delujeta na območju SR Slovenije, so se razširile v delu tujega tiska zlonamerne vesti o preganjanju verskih inštitucij in celo o aretacijah in zadrževanju v zaporu urednikov "Družine" in "Ognjišča".

Jugoslovanska tiskovna agencija pa sporoča, da so postopki, ki jih vodijo posamezni inšpektorji glede gospodarskih prekrškov in prestopkov v uredništvih verskega mesečnika za mladino "Ognjišče" s sedežem v Kopru in verskega tednika "Družina" s sedežem v Ljubljani še v teku, vendar ni bila pri tem odvzeta svoboda niti urednika niti kakih drugih odgovorilcev oseb iz uredništev ali uprav teh dveh verskih listov.

Na območju Jugoslavije izhajajo nemoteno več sto različnih verskih publikacij, kar že samo po sebi zanika trditve o omejevanju verskih svoboščin in izdajateljske dejavnosti katekole verske skupnosti v Jugoslaviji.

S.I.S.S.

NOVICE IN ZANIMIVOSTI DOMOVINE

POSLEDICE POTRESA NA KOZJANSKEM

LJUBLJANA — Po končanem popisu celotne škode, ki jo je povzročil potres na Kozjanskem, je sedaj izračunano, da znaša okoli 681 milijonov dinarjev.

Ugotovili so, da je bilo v šmarski, šentjurski, celjski in slovenje-konjski občini poškodovanih 4939 objektov, od tega 4751 v šmarski in šentjurski občini. Poškodovani objekti so bili glede na stopnjo poškodb, razdeljeni v štiri kategorije, 730 objektov v vrednosti 300 milijonov dinarjev pa bo treba na novo sezidati. Objektov, katerih nosilna konstrukcija je bila hudo poškodovana in jih bo treba temeljito in strokovno popraviti, je 1432, in sicer v vrednosti 127 milijonov dinarjev. Objektov, kjer nosilna konstrukcija ni bila prizadeta, a so vendarle drugače huje poškodovani, je 1250, gre pa za vrednost 57 milijonov dinarjev. Manj poškodovanih objektov je 1339.

V vsem naštetem pa niso zajete šole (za njihovo obnovo bo treba odšteti 46 milijonov dinarjev), pa tudi ne kulturni spomeniki, za katerih zaščito pred nadaljnjim propadanjem bodo morali nameniti 14 milijonov dinarjev.

Neposredno je prizadetih okoli 16.000 ljudi, medtem ko ima več kot 2000 ljudi domove uničene.

Po sklepu slovenske vlade ne sme pozimi ostati nihče prizadetih brez dostojne strehe nad glavo.

S solidarnostno akcijo, ki se sedaj še širi, je bilo od potrebnih 220 milijonov dinarjev (oziroma 120 milijonov, predvidenih "v prvem krogu") za letošnje operacije zbranih 90 milijonov dinarjev.

Posamezna slovenska mesta so že prevzela skrb za obnovo posameznih prizadetih šol, eno izmed šol pa bo sezidalo tudi mesto Banjaluka. Iz nekaterih krajevnih skupnosti prihajajo pobude, da bi pomagali pri obnovi objektov s prostovoljnim delom. Ljubljana naj bi prevzela celoten patronat nad šentjursko občino, 21. septembra (v soboto) so vsi delavci v celjski regiji delali v ta namen, medtem ko naj bi večji kolektivi iz SR Slovenije že letos prevzeli nekatere konkretne operative naloge. Predlagano je, do bi akcijo "prosta sobota za Kozjansko" v Sloveniji ponovili.

POMOČ KOZJANCEM

Šesttisoč delavcev tovarne Gorenje v Velenju se je odločilo, da odstopijo še enkrat enodnevni zaslužek za pomoč prizadetim na Kozjanskem. V prvi solidarnostni akciji so iz enodnevnega zaslužka zbrali 693.000 dinarjev.

Za pomoč so se odločili tudi rudarji v Velenju. Občinska konferenca ZMS Kranj in gorenjski ansambli pa so organizirali mladinski ples v Primskovem. Izkopček je šel za Kozjansko.

KITAJSKI ŠTUDENTE V JUGOSLAVIJI

Pred nedavnim se je v Beogradu nudila delegacija študentov iz Pekinga. Namen delegacije je bil navezati boljše stike z jugoslovanskimi študenti; to je bila ob enem prva delegacija dijakom iz Kitajske, ki je obiskala Jugoslavijo.

PROŠNJA ŠKOFA DRŽEČNIKA

"Dan za dnem prihajajo na škofijo žalostna poročila o škodi, ki jo je napravil potres 20. junija zvečer ob šestih in deset minut. Zelo so prizadete župnijske cerkve v Zibiki; St. Štefan pri Žusmu, na Ponikvi, Marija Širje, Sv. Vid pri Grobelnem, Sv. Peter na Medvedovem selu in še druge. Poškodovane so tudi številne podružnice. Zaradi razmajanih zidov in razpok, širokih do 30 centimetrov, v številnih krajih ne smejo opravljati božje službe.

Republiška komisija je prepovedala zaradi življenjske nevarnosti ob morebitnem rušenju maševanje v Zibiki, Sv. Štefanu pri Žusmu, Sv. Janezu pri Žusmu, Sv. Petru na Medvedovem selu. V nevarnosti so tudi številna župnišča. V Zagorju je potres tako močno majal stolp, da so zvonovi kar sami zazvonili. Pri podružni cerkvi Sv. Andreja je odkrilo streho. Še več cerkva, kot na

primer Šent Ilj pri Velenju, bi se zrušilo, če bi jih že prej na opozorilo in pod strokovnim nadzorstvom višjega gradbenega tehnika Jožeta Požauka ne prevezali z železnimi vezmi.

Razen civilne strokovne komisije si je poškodovane cerkve ogledala tudi posebna škofijska komisija: kanonik Zdolšek in Jože Požauko. Najbolj prizadete cerkve je obiskal tudi pomožni škof Grmič.

Mnoge cerkve in podružnice so revne in ker so močno poškodovane tudi župnišča, kot na pr. v Zibiki, pri Sv. Štefanu pri Žusmu in v Olimju, jim moramo nuditi čimprejšnjo pomoč. Verniki v prizadetih krajih ne morejo sami zbrati sredstev, saj so po mnogih krajih poškodovane stanovanjske hiše in morajo prebivalci spati pod kozolci, na vozovih ali pod zasilnimi šotori na prostem."

ANSAMBEL "BRATOV PLESNIČAR" PRI ŠKOFU

Ansambel, ki je predvsem dobro poznam rojakom v Melbourne (tudi Sydneyu niso tujci, saj redno igrajo na Silvestrovanju Slov. društva), je pred zaključkom uspešne turneje po Sloveniji obiskal tudi škofa, ki ima na skrbi dušnopastirstvo rojakov izven domovine, Ljubljanskega pomožnega škofa dr. LENIČA, s katerim so obujali spomine na škofov obisk Avstralije. Srečanje je bilo zelo pristrčno, vesel ga je bil škof, kot tudi člani ansambla.

PROSLAVA 25. OBLETNICE

LJUBLJANA — Slovensko duhovniško društvo je 25. septembra v Klubu poslancev v Ljubljani proslavilo 25-letnico ustanovitve in uspešnega delovanja. Na slavnostnem občnem zboru, ki mu je predsedoval dolgoletni predsednik društva dr. Stanko Cajnkar v nagovoru pa je člane društva, ki jt kolektivni član

DOLENJSKE TOPLICE (Foto: Rodna gruda)

KARDELJ O OBISKU V SOVJETSKE ZVEZI

LJUBLJANA — Član predsedstva CK ZKJ in predsedstva SFRJ Edvard Kardelj s soprogo Pepco se je 10. septembra vrnil s krajšega obiska v Sovjetski zvezi.

Ko je spregovoril o vtisih z obiska, je Edvard Kardelj omenil, da je bil zdaj prvič v Sibiriji in da ga je ta del Sovjetske zveze zelo zanimal. V odgovoru na vprašanje o političnih razgovorih je tov. Kardelj dejal, da se je ob prihodu v Moskvo najprej pogovarjal s članom politbiroja Andrejem Kirilenkom, pa tudi z generalnim sekretarjem CK KP SZ Leonidom Brežnjevom. Ti razgovori so bili zelo koristni in vsebinski.

SESTANEK NEUVRŠČENIH

BEOGRAD — 9. septembra se je v Beogradu začel sestanek predstavnikov neuvrščениh držav. Razpravljali so o izvajanju akcijskega programa o gospodarskem sodelovanju.

PARLAMENTARCI ZRN

BRDO — Jugoslovanski predsednik je 9. septembra na Brdu pri Kranju sprejel zahodnonemško parlamentarno delegacijo. S šestčlansko delegacijo zunanjepolitičnega odbora zahodnonemškega Bundestaga, ki jo vodi predsednik dr. Bernhard Schroeder, se je predsednik Tito pogovarjal o aktualnih mednarodnih vprašanjih, še posebno pa o položaju na Bližnjem vzhodu in Cipru.

Zahodnonemške goste je sprejel tudi predsednik skupščine dr. Marijan Brecelj in jih po krajšem pogovoru zadržal na kosilu!

NOVA PEKARNA

Konec novembra bodo v Litiji in okolici jedli kruh iz nove pekarnice, ki so jo zgradili v bivši šoli v Šmartnem.

Podjetje Pekarna-center iz Ljubljane, ki je investitor, bo prispevalo za preureditev prostorov 1.5 milijona dinarjev, kupilo pa bo tudi nove stroje.

Pekarnica bo dovolj velika za potrebe vsega litijskega območja.

socialistične zveze, predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič opozoril, da se je ta "izvirna in samonikla duhovniška organizacija rojevala v boju in pripravljanju boja slovenskega ljudstva za narodno in socialno osvoboditev."

Predsednik republiške konference SZDL je izrekel priznanje članom slovenskega duhovniškega društva za njihovo sodelovanje in prispevek v koordinacijskih odborih pri SZDL za odnose med samoupravnimi družbo in verskimi skupnostmi.

Kot odmev na ta izvajanja je dr. Stanko Canjkar izrazil pričakovanja, da se bo novi odbor društva še bolj povezal s socialistično zvezo. Ob tem je pripomnil, da bi bilo "marsikaj drugače", če bi vsi slovenski duhovniki stopili v društvo, zakaj "potlej se nekatere stvari, ki so se zgodile, ne bi zgodile."

ZANIMIV SEJEM

V delavskem domu v Trbovljah so imeli v septembru t.l. Zasavski sejem. Razstavljalo je 35 proizvajalcev pohištva, bele tehnike, blaga, gradbenih in drugih izdelkov.

KOMINFORMOVCI DVIGAJO GLAVE

V septembru (12.) je predsednik Jugoslovanske republike Josip Broz Tito obiskal železnarne na Jesenicah, kamor je prispel z Brda v spremstvu predsednika predsedstva SR Slovenije S. Kraigerja in drugih republikanskih in komunističkih funkcionarjev. Na Jesenicah so Tita in njegovo spremstvo sprejeli z zastavami, šopki in godbo.

Med obširnimi govorom zbranim Jeseničanom, je Tito med drugim rekel:

"Bistvo enotnosti ni v priseganju na članstvo, ampak v izpolnjevanju sklepov X. kongresa ZKJ (Zveze komunistov Jugoslavije)."

"Še zmeraj imamo razna okolja, še zmeraj imamo ljudi, ki se delajo gluhi za sklepe X. kongresa, in to na razne načine. Tudi takšni so, ki so zdaj ponovno dvignili glavo. Ne gre za veliko število, vendar se to čuti."

Predsednik republike se je dotaknil tudi inflacije, o kateri je rekel:

"V svetu pustoši inflacija in ni mogoče, da to ne bi zadelo tudi nas, ker smo v zamenjavi blaga močno povezani z zahodnim trgov. Samo zaradi podražitve nafte se je naš plačilni primanjklaj povečal za skoraj 700 milijonov dolarjev. To ni malo..."

Mi torej uvažamo 2/3 surovin, katerih cene so precej narasle. Mislim, da smo zdaj v vsem obsegu začutili, da se tako izrazim, naša zanižnost. Kajti takoj po vojni nismo posvetili pozornosti proizvodnji lastnih surovin, po katerih bi se lahko ravnala naša domača industrija.

V zadnjem času se je uvoz povečal dvakrat bolj kot izvoz. Izvoz stagnira, uvoz pa strahovito raste — in to je inflacija. Inflacijo povzroča pri nas tudi to, da ne varčujemo, da precej razsipavamo itd. Vrh tega nad trgovci pri nas ni nadzora in trgovci strahovito zvišujejo cene..."

Dovolite mi, da spregovorim nekaj besed o storilnosti. Jaz sam, tovariši in tovarišice, sam bil delavec in vem, kako se je delalo v kapitalistični družbi. Ob obisku v ZRN sem se pogovarjal tudi z našimi delavci. Povedali so, da služijo dokaj dobro, da zaslužijo več, kot bi zaslužili v Jugoslaviji. Ko bi tako delali doma kot delajo v Nemčiji — res je, pri tem gre do določene mere tudi za organizacijo dela — bi lahko ravno tako dobro zaslužili. **Storilnost bi pri nas morala biti večja...** Mislim, da bi morali gospodariti smotrneje, mnogo bolj smotrno, kot smo gospodarili doslej..."

Po razlagi mednarodnega položaja, je predsednik rekel:

"Moramo pa gledati, kako ravnamo in delamo v državi, da nam zaradi tega ne bi trpel ugled zunaj. Če bi si namreč spet privoščili medsebojne zdrahe in če bi dovolili raznim skupnicam in tipom, da vzdigujejo glave in nam povzročajo razne nevšečnosti, tedaj bi nujno pešal tudi naš ugled zunaj... Ne bomo dovolili, da bi vzdigovali glave bodisi informbirojevci bodisi liberalci, nacionalisti ali kdorkoli drug. Zlasti nacionalizmu moramo onemogočiti, da bi se spet začel širiti v naši domovini."

BRKINCI SI UTIRAJO POT V SVET

BRKINI — Vasice v osrčju Brkinov počasi umirajo. Cele generacije mladih so odšle in še odhajajo v bližnja večja mesta, na zemlji so ostali stari ljudje — brez perspektive. Mnoge, nekoč trdne domačije le še životarijo, pridelek je iz leta v leto manjši, komaj tolkščen, da se preživijo. Kamnite hiše, ki so dočakale častitljivo starost, se podirajo same od sebe, ker ni nikogar, ki bi se zoperstavil zobu časa. Razriti, ozki kolovozi, ki povezujejo vasi, postanejo ob večjem deževju, posebno pa še pozimi, skorajda neprehodni, ljudje so tedaj dobesedno odrezani od sveta in odvisni drug od drugega. Avtobusnih zvez ni, otroci pešajo do šole tudi po nekaj kilometrov, zdravnik se le z nadčloveškimi napori prebije do oddaljenejših vasi. V mnogih vaseh še vedno nimajo urejenega vodovoda, luč še tudi ni posvetila v vse brkinske domove.

Tako je bilo v Brkinih včeraj, tudi danes je še tako, toda prebivalcem se obetajo boljši časi. Tisto, kar prinaša perspektivo, hitrejši napredek je cesta, ki ji Brkinci pravijo kar magistrala. Brkinska slemenska makadamka bo potem, ko bo povsem zgrajena, dolga 32 kilometrov in bo povezala najoddaljenejšo vasi z bližnjimi mesti — torej s svetom. Že v začetku septembra so slovesno predali namenu 20 kilometrov cestišča od križišča pri vasi Barka do Tatr. Zgrajen je že odsek od vasi Mrže do Artviž, jeseni pa bodo začeli z izgradnjo ceste od Pregarij do Harij. Tako bo brkinska magistrala povezala celotno območje, pa se bodo kasneje navezovala še manjše lokalne ceste.

Tako bodo dani predpogoji, da Brkini ponovno oživijo, da se mladi vrnejo in ostanejo doma, da se posodobi kmetijska proizvodnja, da bodo kmetje svoje pridelke lahko prodali na trgu v bližnjih večjih središčih.

Brkini si zaradi nakopičenih problemov ne morejo pomagati sami. Kolikor so mogli, so vložili v vodovode in električno napeljavo. Prav zaradi tega so se družbenopolitične organizacije in občine Ilirska Bistrica, Izola, Koper, Piran, Postojna, Sežana pred meseci odločile za solidarnostno akcijo "Delovni dan za razvoj Brkinov". Zbrana sredstva (okoli 4 milijone dinarjev) pa bodo namenili za izgradnjo brkinske slemenske ceste. Zavedajo se sicer, da je cesta izredno pomembna, toda sama po sebi še zdaleč ne bo dovolj.

Za Brkince so torej v naslednjih letih najpomembnejša področja vlaganij kmetijstvo in gozdarstvo, industrijski obrati, obrt, trgovina in turizem, pa cestne povezave, vodnogospodarska vprašanja, električno omrežje, PTT mreža in ne nazadnje šolstvo in vzgojno varstvena dejavnost, kultura in telesna kultura.

STROGE KAZNI

V Jugoslaviji so obsodili 32 pripadnikov skupine, ki je ilegalno delovala v zvezi s kominformo in sicer jih je bilo 29 obsojenih na zaporne kazni od 2. do 14. let, trije pa bodo morali odsedeti po eno leto zapora. Na čelu skupine sta bila Komnem JOVOVIČ iz Peči (upokojenec) in dr. Branislav BOŠKOVIČ iz Prištine (profesor).

"Komunist" (glasilo KPJ) omenja v svojem komentarju v zvezi z obsodbo kominformovcev — "Člani obsojene neprijateljske skupine so bili povezani s protijugoslovansko kominformsko emigracijo v inozemstvu, od katere so prejemali propagandni material, navodila in naročila za svoje delovanje."

SVETOVNO PRVENSTVO BOKSA

Po sklepu mednarodne amaterske zveze boksa (AIBA), bo svetovno prvenstvo za leto 1978 organizirala Jugoslavija. Tekme za svetovno prvenstvo amaterskega boksarja za to leto bodo v Beogradu.

Kot je videti, se Jugoslavija hitro uvršča v mednarodne vrste prirediteljev mednarodnih športnih tekem. V preteklem letu so bile v Jugoslaviji mednarodne tekme v ping-pongu (namiznem tenisu), v plavanju (sodelovala je tudi Avstralija) in v ženski rokoborbi. Razen mednarodnih tekem so v Jugoslaviji organizirali tudi več medevropskih tekmovanj.

VELENJE (Foto: Rodna gruda)

PETINA DELAVCEV V SLOVENIJI OD DRUGOD

LJUBLJANA — Sodeč po raznih ocenah je v Sloveniji zaposlenih od 100 do 140 tisoč ali celo več delavcev iz drugih jugoslovanskih republik. Tako je približno vsak peti zaposleni v Sloveniji iz drugih predelov Jugoslavije. Sodiijo, da sta dobri dve petini teh delavcev iz Hrvaške, tretjina pa iz Bosne in Hercegovine.

Tako visoka številka delavcev iz drugih republik tudi kaže, da slovensko gospodarstvo sproti potrebuje več delovne sile, kakor je more najti v Sloveniji. Leto 1971 je bilo v Sloveniji 590.792 zaposlenih, leto pozneje

612.222, lani pa 632.965. Konec letošnjega maja pa je bilo 626.400 zaposlenih. Število brezposelnih, prijavljenih pri zavodih za zaposlovanje, pa se je od 14.978 v letu 1971 zmanjšalo na 11.061 v letu 1973, medtem ko je bilo konec maja letos le še 8.310 brezposelnih. Stopnja brezposelnosti pa se je tako s 3,35 odstotka v letu 1969 do lani znižala na 1,75 odstotka, medtem ko je konec maja 1974 znašala le še nekaj več kot 1,3 odstotka.

Spričo tega, da doma ni dovolj nove delovne sile, je Slovenija stalno vezana na priliv delavcev iz drugih republik.

TITO FORDU

BEOGRAD — Predsednik jugoslovanske vlade Josip Broz Tito je poslal amerškemu predsedniku Gerald Fordu osebno poslanico kot odgovor na nedavno poslanico novega ameriškega predsednika.

V poslanici izraža predsednik Tito zadovoljstvo ob zagotovilih predsednika Forda, da bo nadaljeval politiko tesnih odnosov medsebojnega sodelovanja ZDA z Jugoslavijo, temelječe na načelih iz skupne izjave predsednika Tita in Nixona leta 1971. Predsednik republike je tudi poudaril, da je razvijanje enakopravnega sodelovanja z ZDA v trajnem interesu neodvisne in neuvrščene Jugoslavije.

PRAZNIK SLOVENCEV NA TUJEM

Z mogočnim srečanjem slovenskih društev v Zahodni Evropi, ki je bilo v Stuttgartu v športni dvorani na griču Killesberg, se je končal letošnji jugoslovanski teden v Zvezni republiki Nemčiji. To sklepno in zelo uspelo prireditve je pripravilo eno največjih in eno najbolj vsestransko aktivnih slovenskih kulturno-umetniških društev v tujini, stuttgartski "Triglav" v sodelovanju z zvezo kulturnoprosvetnih organizacij Slovenije, RTV Ljubljana in jugoslovanskim informativnim centrom v Stuttgartu, pokroviteljstvo nad to orjaško prireditvijo, ki se je je udeležilo skoraj 2000 zdomcev, pa je prevzela SZDL, katero je predstavljala podpredsednica RK SZDL Slovenije Tina Tomlje.

Stuttgartsko srečanje ni bilo le revija kulturno-umetniških dosežkov naših društev v tujini, marveč toplo srečanje ljudi, ki živijo raztreseni po različnih krajih v različnih sredinah različnih zahodnoevropskih držav. To je bil praznik Slovencev, ki stalno živijo ali pa so na začasnem delu v tujini in ta duh je vel tudi skozi celotno prireditve. Navezana so bila mnoga nova poznanstva, izmenjane so bile izkušnje, vzpostavljeni ali okrepljeni stiki z zastopniki organizacij in ustanov v domovini, zasnovani novi načrti za prihodnje prireditve. Vse to je seveda potekalo v veselem ozračju, katerega so še prijetno poživili nekateri ansambli, ki so prišli na srečanje iz domovine.

Ob vsem tem zares širokem, raznolikem in bogatem, pa tudi zelo kvalitetnem programu, pa ob dobri slovenski kapljici in prav tako dobrem nemškem pivu so se naši zdomci in številni gostje iz domovine prav hitro razživel in najbrž v tistih urah tudi pozabili, da so sredi Nemčije. Zares je bilo skoraj vse tako, kakor kje doma, v domovini.

Prireditve so se udeležili tudi zastopniki mesta Stuttgarta, pokrajine Baden Wuerttemberg in stuttgartskih sindikatov, ter seveda tudi nekateri drugi prebivalci Stuttgarta. Mnogo jih ni bilo, ali pa jih ni bilo čutiti sredi živčava slovenskih besed, kakršnega na enem mestu kje v zahodni Evropi še ni bilo. Skoraj dva tisoč Slovencev, zbranih v eni dvorani na tujem, je res nekaj izjemnega.

Tako po slovensko veselo v Stuttgartu ali kjerkoli drugje v Zahodni Evropi menda še ni bilo. Vsi udeleženci bodo morali priznati, da so prireditelji odlično opravili svojo nalogo, tudi zato zdaj ni več strahu, da bi naslednje tako srečanje ne uspelo.

INFORMACIJSKI CENTER USA V LJUBLJANI

V Ljubljani uspešno deluje Ameriški informacijski center, ki ima svoj sedež v Cankarjevi ulici. Ustanovili so ga 10. julija 1972, potem ko so izbrali eno izmed treh ponujenih lokacij. Ta na Cankarjevi ulici jim je bila najbolj všeč, ker je v najjožnjem središču mesta in hkrati v mirnem koncu. Center ima knjižnico in glasbeni oddelek — diskoteko. V knjižnici je danes okrog 7500 knjig, večidel strokovnih, beletristike imajo manj, poleg tega pa imajo za obiskovalce in člane na voljo 128 revij in dva dnevnik. Knjige in plošče tudi posojajo, knjige članom brezplačno za mesec dni, plošče pa za štiri najst dni.

USPEHI KOPRSKEGA PRISTANIŠČA

KOPER — Luka Koper bo v začetku decembra proslavljala šestnajst let obstoja. Svojo obstojnost — in prisotnost na Jadranu — je zagotovila s tisočimi sprejetimi in odpravljeni tonami blaga. Edino slovensko trgovsko pristanišče poznajo domala vsi mornarji, ki plujejo pod najrazličnejšimi zastavami.

Začetki izgradnje pristanišča segajo v leto 1957, ko je "Vodna skupnost Primorske" začela pregrajevati Škocjanski zaliv — in ko je sesalni bager "Peter Klepec" pričel s poglobljanjem morja. Začeto delo je prevzelo in nadaljevalo podjetje "Pristanišče Koper", ki je bilo ustanovljeno 23. maja 1957. leta. S prihodom prve prekoceanske ladje — "Gorice", last piranske Splošne plovbe — so bili podani vsi temelji za obstoj in razvoj tega podjetja, ki bi mu brez skrbi lahko rekli prvo "slovensko okno v svet".

Danes obsega luški teritorij 1.200.000 kvadratnih metrov; od tega so ga dobili 760.000 kvadratnih metrov z nasipavanjem.

Pristanišče ima 10 navezov za prekoceanske ladje. Dolžina operative obale za ladje dolge plovbe meri 1.100 metrov in za male ladje nadaljnjih 145 metrov. Pristanišče v Kopru ima še posebne pristajalne mostove za nafto, koruzo in tekoče kemikalije. Zaprtih skladišč je za 160.000 kvadratnih metrov, odprtih pa za 150.000. V pristanišču lahko vidimo še eno 25-tonsko dvigalo, dve 20-tonski, tri sesalne pretovorne naprave itd.

Promet v koprskem pristanišču iz leta v leto narašča. Samo lani je sprejelo 832 ladij, ki po svetovnih morjih in oceanih plujejo pod 37 zastavami. Največ ladij je nosilo jugoslovansko zastavo, največ prometa pa so ustvarile ladje z grško zastavo.

Skupni promet v Luki Koper je lani znašal 1.927.097 ton.

NOVE CESTE NA KOPRSKEM

DIVAČA — Primorska bo ta mesec dobila kar tri nove ceste. Že to nedeljo bodo odprli prvi odsek

tako imenovane Slemenske ceste, ki bo povezovala Brkine iz štirih križišč na cesti Materija-Reka, dalje Barka Vareja, Pregerje in ceste Hotična Mrše.

Nato bodo predali prometu podaljšano avtomobilsko cesto Vrhniko-Postojna do Razdrtega. Konec meseca pa bodo dokončali novo cestno povezavo Pirana z drugimi obalnimi mesti, in sicer po dveh krakih: eden bo šel s ceste Koper-Pulj na Valeti preko Belega križa, drugi pa iz Fižin pri Portorožu, mimo bodočega hotelskega naselja Bernardin do Pirana.

Nekaj pozneje bodo zaključili tudi obsežna dela pri gradnji tako imenovane ankaranske deteljice, križišča cest iz Ljubljane, Trsta, Kopra in Ankarana. To križišče je prvi objekt pri gradnji hitre obalne ceste.

SODIŠČE ZA ZAŠČITO MANJŠIN

TRST — Slovenski poslanec v italijanskem parlamentu Albin Škerk je predložil zakonski osnutek, ki predvideva uvedbo kazenske zaščite

V KORPSKI LUKI (Foto: Slovenski koledar)

Razen tega redno prirejajo tudi različne programe, kakor filmske predstave, predavanja in podobno. Predavanja ponavadi organizirajo v povezavi z ljubljanskimi ustanovami in podjetji.

Zadnje čase so se specializirali. V knjižnici imajo poseben oddelek, v katerem je že zdaj okrog 150 knjig s področja managementa in kompiuterskih znanosti. Računajo, da bo ta zbirka v kratkem obsegala 500 do 600 knjig in bo največja v Jugoslaviji s tega področja. Imajo tudi knjižnico priročnikov, ki je zanimiva zlasti za študente in znanstvene delavce.

Obisk v Ameriškem informacijskem centru v Ljubljani je precejšen, v poletnih mesecih pride v knjižnico okrog sto ljudi vsak dan,

zdaj v jesenskem času pa jih naštejejo tudi po 350 vsak dan.

Uvedli so tudi medknjižnično izposojanje. Če kdo išče v ljubljanskem Ameriškem centru knjigo, pa je tu nimajo, se pozanimajo zanjo v drugih ameriških knjižnicah v Jugoslaviji, če pa je potreba, naročijo knjigo celo iz Library of Congress v Washingtonu.

Nekajkrat na leto dobijo tudi knjige, ki jih pošiljajo raznim ustanovam, šolam in drugim knjižnicam, pa tudi zasebnikom kot darila.

Prvi direktor Ameriškega informacijskega centra v Ljubljani je bil Bob Coonrod, ki pa je letos odšel na drugo delovno mesto. Zdaj vodi knjižnico Christopher Henze. Zanimivo je, da sta se obadva naučila slovensko, in to dobro slovenščino.

zikovnih manjšin. Ne gre za povsem nov predlog, nekaj podobnega je pred časom sprejel že deželni svet dežele Furlanije — Julijanske krajine. Poslanc Škerk se je odločil za nov zakonski osnutek kot odgovor na govor fašističnega tajnika Almiranteja, ki je v Trstu ščuval proti Slovincem. Temu njegovemu govoru je potem sledil tudi bombi atentat na slovensko šolo pri Sv. Ivanu v Trstu. Tedaj je Tržaška javnost zahtevala, naj Almiranteja prijavijo sodišču. Do tega postopka pa do danes ni prišlo, predvsem zato, ker ni posebnega zaščitnega zakona za narodne manjšine.

Novost v zakonskem predlogu je, da hoče razširiti kazensko zaščito ne samo na narodne manjšine, temveč tudi na jezikovne skupnosti, ki jih je več širom po Italiji: to so Albanci, Grki, Hrvati itd.

SLIKE BOJEV S TURKI

DOMŽALE — Jamarski klub "Simon Robič" iz Domžal je 22. in 23. junija pri gradu Krumperk že 12. organiziral tradicionalno turistično etnografsko prireditev Adam Ravbar in Dan ljudskih običajev.

Pod geslom "igra zvoka in svetlobe" so prvič uredili zgodovinske slike iz časov turških vpadov na slovensko.

23. junija je bil Dan ljudskih običajev, na katerem so prikazali zgodovino in razvoj ljudske obrti in dela, — od mlačve, kovaštva, kolarstva do slamnkarstva.

CESTNA POVEZAVA Z ITALIJO

LJUBLJANA — Z nekaj več kot 8 milijoni dolarjev posojila bo zagotovljena graditev jugoslovanskih cest proti meji z Italijo. Če ne bo nepredvidenih težav, se utegne združiti cestni omrežji sosednjih držav čez tri leta. S tem bo odprta pot za sodobne blagovne tokove iz zahodne in srednje Evrope v vzhodnoevropske države in na Bližnji vzhod. Slovenija in Jugoslavija ne bosta ostali zunaj vsega tega.

Avtocesti bi se združili pri Feretičih. Tak načrt so podprli tudi italijanski in madžarski gospodarski krogi, s katerimi tečejo sedaj pogovori o novih finančnih aranžmajih.

Okoli 10 km dolg odsek avtoceste med Postojno in Razdrtim je bil izročen namenu že v začetku avgusta. Nato bodo začeli graditi dva predora — vsak bo dolg po 750 m — proti Senožecam. Veliko cestno križišče bo pri Divači, kjer se bodo cepili odseki ceste proti Sežani, Kopru in Reki.

Glavni projekti za nadaljevanje del na cesti proti Sežani in Feretičenu so skoraj končani. Hkrati je v Sežani že vse nared za začetek graditve cestnega terminala, ki bo ob meji povezoval cestni in železniški promet med sosednjima državama.

DISKRIMINACIJA

V BENEŠKI SLOVENIJI

TRST — Kulturno prosvetna društva slovenske narodne manjšine v Italiji najodločneje obsojajo ravnanje policije v vasi Ciccolis, kjer so zaprli neko gostilno samo zaradi tega, ker je imel tam vaje slovenski pevski zbor. Menijo, da želijo oblasti s tem znova onemogočiti kulturno delo in oživljanje narodne zavesti v Beneški Sloveniji.

Pripadniki slovenske manjšine, ki žive v videmski pokrajini nimajo nobenega zakonskega varstva svojih narodnih pravic in specifičnosti. V tej pokrajini ni šol v materinščini, v začetku letošnjega leta pa so prosvetne oblasti prepovedale pouk slovenščine v popoldanskih urah na prostovoljni osnovi v vasi Brdo.

TEKMA SODOBNIH ORAČEV

ŠENTJERNEJ — Društvo slovenskih kmetijskih inženirjev in tehnikov, društvo kmetijske tehnike in kmetijske zadruga iz Novega mesta so 25. avgusta na posestvu kmetijske zadruga Novo mesto v Šentjerneju pripravili sektorsko tekmovanje traktoristov. Najboljše (prvo) mesto med 22 traktoristi si je priboril Ivan Colnar iz Lešnice pri Novem mestu. Drugi je bil Tone Jordan iz Draškoveca pri Šentjerneju, tretji pa Franc Zalokar iz Vinice pri Škocjanu.

TRDEN SIMBOL SLOVENSTVA

LJUBLJANA — Stane Kersnik, Ludvik Straus in Stane Lončarič so bili te dni večkrat na vrhu Triglava kot je večina Slovencev v vsem svojem življenju. Če je bilo količkaj lepo vreme — kar pomeni za ta letni čas in za visokogorske razmere samo to, da ni deževalo ali snežilo — so odšli od najvišje jugoslovanske planinske kočice, od Triglavskega doma na Kredarici, na teme očaka Triglava in ostali tam zgoraj vsakokrat najmanj nekaj ur.

Vedno so nesli s seboj opremo, ki je nenavadna za pristopnike na Triglav: železje, orodje, cement in nekaj deset litrov vode.

"Aljažev stolp, simbol najvišje jugoslovanske gore, je bilo nujno potrebno popraviti in pritrditi na skalovje, sicer ne bi prestal zimskih viharjev in snežnih zametov," so dejali trije planinci.

Po navpičnih triglavskih strminah so morali trije planinci prinesiti na simbol slovenstva precej cementa in precejkrat po deset litrov vode, da so zabetonirali skale pod stolpom in okrog njega, ki so jih morali prej zložiti tja, kjer so nudili trdno oporo stolpu.

Poleg tega so se odločili stolp prebarvati, ker so ga načeli deloma zobčasa in deloma Triglavovi obiskovalci, ki so — številni med njimi — želeli, da bi ostalo njihovo ime za vse večne čase napisano na rdeči pločevini.

Stane Kersnik, Ludvik Straus in Stane Lončarič so imeli na voljo dve barvi, oranžno in rdečo. Čeprav jih je mikalo, da bi na novo prepletkali Aljažev stolp z oranžno, so se naposled odločili za enako barvo, kakršno je imel stolp zadnja leta, za rdečo.

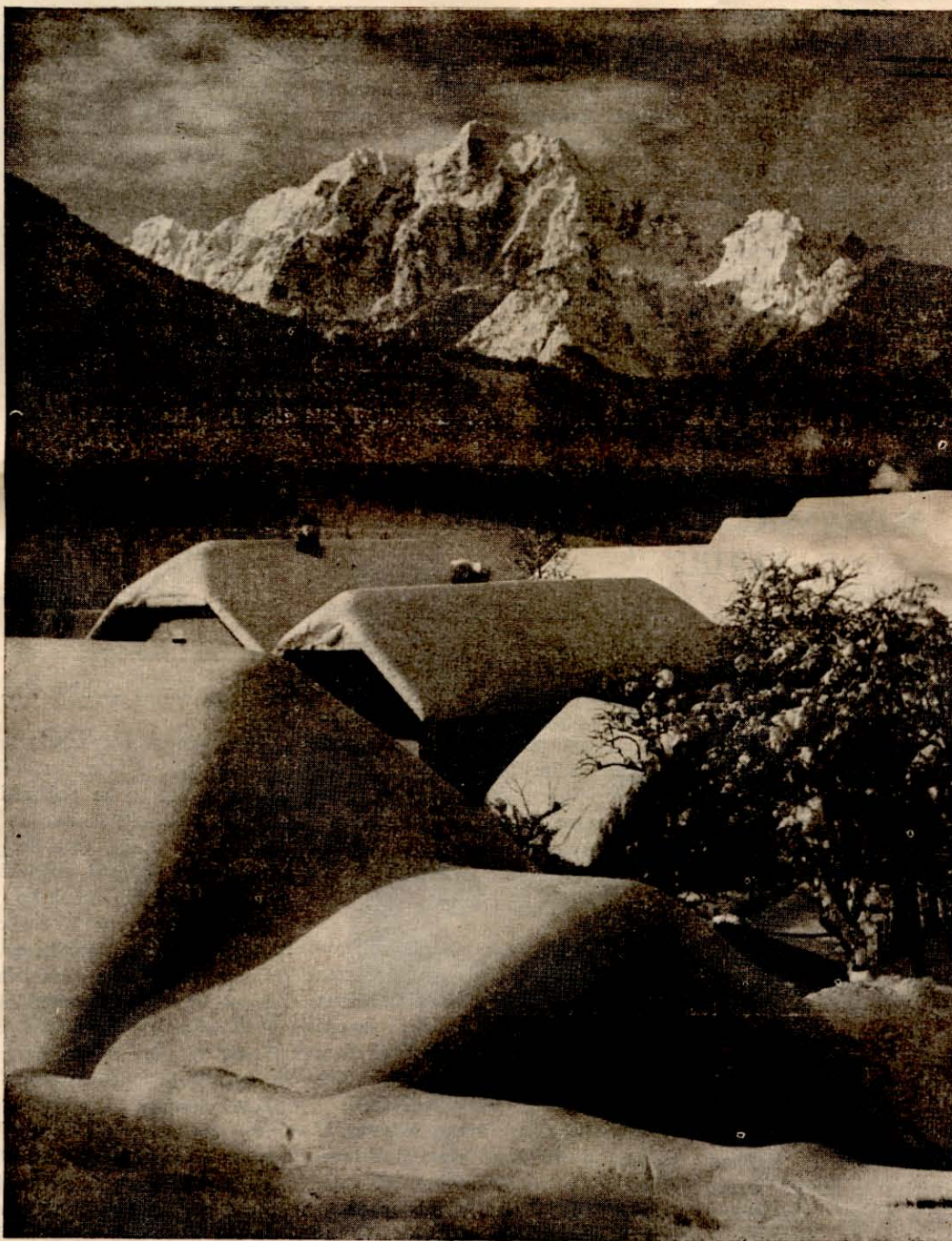
GRENKOBA

nasmeh je grenak
v tej kletki razuma
nasmeh
plehek in grenak
kot strup
kot strup
naše zlate
čase razbite
kot zvok...

(Storžek)

BANDARANAIKE
OBIŠČE SFRJ

BEOGRAD — Na povabilo predsednika republike Tita in predsednika jugoslovanske vlade Džemala Bijedića je predsednica vlade republike Šri Lanke Sirimavo Bandaranaike v drugi polovici septembra uradno obiskala Jugoslavijo.

Zima na Gorenjskem (Foto: Rodna gruda)

USPEHI DOLENJSKEGA OKTETA

Letos jeseni bo poteklo pet let, odkar so se zbrali mladi pevci moškega društva "Dušan Jereb" in začeli samostojno pot okteta. Sprva so vadili samo za lastno zabavo, kasneje pa, ko jih je petje v oktetu vse bolj privlačevalo, so tudi pravno ustanovili samostojno društvo Dolenjski oktet, ki goji slovensko narodno in umetno zborovsko pesem; pesem, ki ima vse manj resničnih ljubiteljev, saj jo iz leta v leto izpodrivata zabavna narodna pesem in popevkarstvo. Včasih je veljalo, da so trije

Slovenci že zbor, danes pa bi težko še to trdili. Zato je zagrizeno delo in vztrajanje pri zborovskem petju osmih Dolenjcev toliko bolj pohvalno.

Dolenjski oktet vodi elektrotehnik Peter Cigler, ostali člani pa so: elektromonter Jože Cvelbar, čevljar Jože Šimc, elektrotehnik Milan Korčič, gostilničar Andrej Jakše, avtomehaničar Milan Šinkovec, inženir strojništva Drago Medic in varilec Miha Grošelj. Razen Ciglerja, ki je opravil dirigentski tečaj, nima nobeden od članov večje glasbene izo-

brazbe, družji in spodbuja jih predvsem veselje do petja.

"Naša dejavnost je izrazito amaterska", pravi vodja okteta Peter Cigler, "in današnji čas je tej dejavnosti bolj naklonjen, kot je bilo to pred leti. Očitno je, da amaterska dejavnost ponovno oživlja, žal pa moram vseeno ugotoviti, da zborovska pesem še vedno nima tistega pomena, kot ga je imela včasih. Na vas, kjer sicer narodna pesem še živi, vse bolj prodira zabavna narodna pesem, ki ni vedno najboljša, v mestu pa se mladi bolj zanimajo za popevkar-

(Dalje na strani 6)

TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Med Vrhniko in Borovnico stoji grad Bistra katerega lastnik je od leta 1951 dalje Tehniški muzej Slovenije. "Oživi" šele spomladi, ko si hodijo ogledovat njegove štiri oddelke šolarji iz vse Slovenije. Tedaj se ustavijo pred njim tudi štirje avtobusi dnevno...

Izpred stražnega stolpa v nekdanjem obzidju samostana Bistra se odpira lep razgled na Ljubljansko barje ter na grajsko poslopje z mirnim parkom in ribnikom. Poslopje pod stolpom je pričelo nastajati v letih 1255 do 1260, ko sta koroški vojskovodja Bernard in njegov sin Ulrik ustanovila na tem mestu kartuzijo, samostan molčečih belih menihov. Kartuzijanci so imeli poleg Bistre v Sloveniji še tri samostane, in sicer v Žičah, Jurkloštru ter v Pleterjih. Z Bistrom so upravljali prek 500 let — do 29. januarja 1782, ko je avstrijski cesar Jožef II. samostan razpustil. Celotna samostanska posest je prešla v upravo verskega sklada, leta 1826 pa je poslopje s posestvom vred kupil trgovec in tovarnar Franc Galle. Sedanja podoba gradu Bistra je iz začetka 19. stoletja, ko so porušili skoraj polovico nekdanjega samostanskega poslopja s cerkvijo vred, kar je ostalo, pa so prezidali. Grad z okolico je ostal v lasti rodbine Galle do konca druge svetovne vojne, ko je prešel v družbeno last.

V bližini stražnega stolpa so vidni še ostanki kamnitega zidu ali temelji nekdanje stavbe. Po ljudskem izro-

čilu so na tem mestu stale zidane vislice — "gavge", kot pravijo. Bistriški samostan je imel nad tlačani na območju svoje posesti namreč tudi popolno posvetno oblast, tako sodno kot izvršilno...

Grad Bistra je bil tik po vojni na robu propada. Te usode ga je rešil prof. Franjo Baš, prvi direktor Tehniškega muzeja Slovenije. Zdaj je muzej razdeljen na štiri velike in skrbno urejene oddelke — na gozdarskega s petimi razstavnimi prostori, na lesarskega, ki zajema 4 razstavne prostore, na lovskega s tremi in na tehniški oddelek, katerega prostori so namenjeni kovaštvu, elektrostrojništvu in prometu. V kratkem bodo odprli še tekstilni, nekoliko kasneje pa še kmetijski oddelek. S tem bo grad Bistra poln in v njem ne bo več praznih prostorov...

Sprehod po muzeju je vsekakor poučen: obiskovalec se sreča med drugim tudi s tehniškimi pomagali obdobja, ki je že zdavnaj za nami. Prav ob soočenju minulosti s sedanjostjo se človek resnično in popolnoma zave, kako z naglimi koraki je napredovala tehnika "v zadnjih letih". Korak je res veličasten — od dvostopenjskega parnega stroja z generatorjem na prelomu tega stoletja pa do že skoraj oprijemljive jedrske elektrarne v Krškem, je minilo manj kot 80 let... Kaj bodo pisali čez 80 let...?"

JANEZ MALLY

Robanov kot — v ozadju Ojstrica
(Foto: Slovenski kolendar).

O SLOVENSKEM HUMORJU IN SATIRI

8. septembra so sklenili na Štatenbergu XI. pisateljsko srečanje, ki je bilo letos posvečeno humorju in satiri v slovenski književnosti. V treh dneh je 23 udeležencev iz Slovenije, Hrvaške in Avstrijske (Milka Hartman in Andrej Kokot iz Celovca) z različnih vidikov osvetljevalo področje snovanja, ki živi — kot je bilo rečeno — v senci one "prave", "resne" pisane besede.

V referatih udeležencev in v razpravi so se kar zvrstile ugotovitve o potrebi po ustreznem vrednotenju humorja in satire v književnosti. Dušan Mevlja je pohvalil odnos časopisnih hiš, ki odstopajo precej prostora humorističnim in satiričnim zapisom in ugotovil, da so bili satiriki pred vojno revolucionarji, zdaj pa je njihova dolžnost pravočasno odkrivati diagnoze družbenih bolezni.

Smiljan Rozman je rekel: "Drugi narodi se hvalijo s tem, kako dobro jim je, Slovenci pa se bahamo s trpljenjem."

Zelo resno se je lotil teme Leopold Suhadolčan, ki meni, da naša humoristična satirična žila utripa prav s tolikšno močjo, kolikor krvi zmora naša književnost nasploh. Potem ko razmišlja o tem, da nas še tlači mora zgodovinske preteklosti.

Janez Švajncr je odločno na strani tistih, ki trdijo, da Slovenci imamo smisel za humor. "Nenehno tarnanje, da ga nimamo, je že — humor!" Švajncr pravi tudi tole: "Slovencev je še vedno, kljub upadanju rojstev, toliko, da se ni bati, da bi humoristiki in satiriki izgubili poklic."

Žarko Petan je v Štatenbergu poslal referat, v katerem med drugim z aforizmom pojasnjuje, kakšna je razlika med humorjem in satiro. "Hu-

morist je pes, ki laja, satirik je pes, ki laja in grize." Ko piše o družbeni vlogi humorja in satire pravi: "Spreminjanje sveta je bolj domena politike, zategadelj se tudi s satiro več ukvarja politika, kot literarna kritika." In še: "Včasih je korak satire hitrejši kot korak politike, zato tolikokrat prihaja do nesporazumov."

PRITISK NA KOROŠKE SLOVENCE

CELOVEC — Po sklepu treh avstrijskih strank, naj se na Koroškem kot podlaga za izpolnitev 7. člena avstrijske državne pogodbe izvede ugotavljanje manjšine, niso več dani pogoji za sodelovanje koroških Slovencev v kontaktnem komiteju.

Sklep koordinacijskega odbora, ki ga bo — sodeč po reakciji slovenskega življa na Koroškem, za katerega je ugotavljanje manjšine protustavno in žaljivo — brez dvoma potrdil tudi zbor odbornikov in zapornikov, je gotovo zelo pomembna odločitev. Pa tudi odraz dejstva, da so koroški Slovenci izgubili zaupanje v pripravljenost Avstrije, da izpolni svoje obveznosti do manjšin.

Sekretariat predsedstva republiške konference ZMS je sprejel izjavo, v kateri z ogorčenjem obsoja težnje avstrijskih političnih strank, ki se zavzemajo za preštevanje slovenske manjšine.

Pomočnik jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Nikola Miličević je izročil avstrijskemu veleposlaniku v Beogradu dr. Aleksandru Ottu ostro demaršo v zvezi z dogovorom vodilnih avstrijskih strank, da bodo uresničili tako imenovani "posebni popis" pripad-

nikov slovenske manjšine na Koroškem.

Predstavniki zveznega sekretariata za zunanje zadeve je v demarši vnovič opozoril, kot so že pojasnili v izjavi zveznega sekretariata za zunanje zadeve 17. aprila tega leta, da je Avstrija po državni pogodbi dolžna posebej zaščititi slovensko in hrvaško manjšino na Koroškem, štajerskem in Gradiščanskem, ne glede na številčnost manjšine, kar pomeni, da bi bilo kakršnokoli štetje v nasprotju z duhom in prizadevanji te pogodbe in da bi vodilo k poslabšanju položaja in krnjenju pravic manjšin.

Če bo avstrijska vlada sprejela sklep v duhu dogovora vodilnih avstrijskih strank o štetju slovenske manjšine na Koroškem, to prav gotovo ne bo v prid poglobljanju zaupanja med jugoslovanskimi narodi in avstrijskim narodom ter v prid razvoju jugoslovansko-avstrijskih odnosov.

18 MILIJONOV KROFOV

Gostišče Konšček na Trojanah, ob cesti Ljubljana-Celje, je znano po pečenicah s kislim zeljem, še posebno pa po dobrih domačih krofih. Prav zaradi te specialitete, po kateri so Trojanje znane daleč po Sloveniji, se večina popotnikov tam tudi ustavi. Pri Konščku je povpraševanje po krofih tako veliko, da iz dneva v dan neprestano dela kar pet žensk. Te testo najprej zgnetejo z električnim mešalcem, ga nato na mizi narežejo, v tako pripravljene koščke vložijo marmelado, nato pa

krofe cvrejo kar v petih električnih pečeh. Ob sobotah, nedeljah in praznikih prodajo vsak dan tudi po 10.000 krofov, vsako leto pa povprečno približno 18 milijonov.

(s strani št. 5)

stvo, pop glasbo ali jazz. Menim, da je temu delno kriva splošna glasbena neizobraženost ljudi in premajhno spoštovanje do naše, slovenske pesmi. Danes težko še zasledimo, da bi matere učile svoje otroke peti narodne pesmi. Ne časa ni zato ne veselja. Konec koncev pa mlade matere ne znajo več same zapeti naših starih narodnih pesmi. Posledica tega je, da otroci pobirajo, kar pač slišijo na radiu. S tem se izgublja čut in smisel za narodno pesem."

Vendar ljubiteljev vseeno ne zmanjka, kadar je treba prisluhniti zborovski pesmi. To dokazuje dejstvo, da ima Dolenjski oktet za seboj že 71 nastopov. S karlovškim oktetom, s katerim se je pobratil, pa prireja občasne skupne koncerte.

In kaj jih tare?

Predvsem je tu večno vprašanje denarja. Spopadajo se tudi s strokovno platjo samega petja, vendar jim gre na tem področju vse bolje, saj zagrizenost, volja in veselje ter stalne vaje veliko naredijo.

"Upamo, da bo naša dejavnost pripomogla ohraniti slovensko narodno in umetno zborovsko pesem," pravijo oktetovci.

To pa ni malo!

ZAHVALA

Vsem, ki so nam na katerikoli način pomagali v žalostni usodi ob izgubi dragega moža in očeta **VLAĐOTA GAMBOC**, ki je našel smrt v krutih valovih divjega morja, se globoko zahvaljujem. Z Vašo pomočjo se je uresničila želja: "Kjerkoli me zadene smrt, hočem biti pokopan doma v rodni zemlji poleg svoje matere."

Kot mnogi veste, je pokojnemu možu pred dvema leti umrla mati. S težavo si je uredil vse papirje, si izposodil denar in odšel v domovino, da poslednjič vidi svojo mamo, katere ljubezen in trpljenje v težki neozdravljivi bolezni je občutil in doživljal v zadnjih dneh njenega življenja. Vse je naredil, kar je bilo v njegovih močeh, da je v vseh ostalo nepozabno zadnje slovo.

Ker s hčerko nisva mogli k pogrebu v domovino, je vso odgovornost za večni počitek dragega moža in očeta prevzel Vladov oče Janez Gamboc, za kar sem jim iz vsega srca hvaležna. Potrudili so se, da je bilo zadnje slovo, četudi nad vse žalostno, zelo lepo, za kar imam dokaz v poslanih posnetkih s pogreba; nagovor gospoda župnika ter poslednje slovo pevcev. Tudi oče se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli in priznali Vladota za prijatelja.

"Le ena se Tebi je želja spolnila, v zemlji domači da truplo leži!"

V svojih delih, kot skrbni oče svoje male družine bo ostal v nepozabnem spominu. Bog mu daj večni mir in pokoj! Njegova misel je bila: "Delaj, kot da bi živel večno, a misli, kot da bi jutri umrl."

Zaluoja žena Urška in hčerka Olgica.

"CABRAMATTA SPRING FESTIVAL OF NATIONS"

Festival je bil organiziran s pomočjo občine Fairfield in je privabil nad tisoč prabivalcev Cabramatte in okolice. Na prostem so med peto in sedmo uro zvečer nastopale različne narodnostne skupine z nacionalnimi plesi in nastopi. SLOVENCE je zelo dostojno zastopala folklorna skupina TRIGLAVA, katero je za nastop pripravila gospa Branka Vrkič. Slovenci so nastopili s tremi plesi in so bili eni izmed najboljših skupin. Razen Slovencev so nastopali še Hrvati, Madžari, Srbi, Filipinci, Avstralci, Ukrajinci, Bolgari, Poljaki in drugi. Lepo je bilo gledati živobarvne slovenske narodne noše in naše mlade pare, ko so ob slovenski pesmi zaplesali sredi jasne zvezdne noči v Avstraliji. Slovenska misel je brezmejna — tudi Avstralija ji je lahko dostojna domovina, četudi začasna!

OBISKOVALCI DOMOVINE

— če slučajno zbolite in Vam je potrebna zdravniška pomoč, prinesite s seboj račune in jih predložite "Medical Fund"-u. Veljajo kot plačila avstralskim zdravnikom in so "tax deductible".

Z NAŠEGA TRIGLAVA

PREDSEDNIK PLANICE ANSAMBLU "MINORES"

(Pri sprejemu na Triglavu)

DRAGI ROJAKI, ROJAKINJE, SPOŠTOVANI GOSTJE TER PRED VSEM NAŠI VELIČASTNI GOSTJE ANSAMBLA MINORES.

V IMENU SLOVENSKEGA KLUBA PLANICA WOLLONGONG, KAKOR TUDI OSEBNO MI JE V VELIKO ČAST, DA VAS VSE NAVZOČE NAJPRISRČNEJE POZDRAVLJAM, ŠE PRAV POSEBNO PA POZDRAVLJAM VSE ČLANE ASABLA MINORES KATERI SO NAM PRINESLI DEL NAŠE DOMOVINE, NAŠ PRELJUBI MATERINSKI JEZIK, TER PESMI IN MELODIJE KATERIH VSAK SLOVENEK TAKO MOČNO POGREŠA TU V TUJINI.

MORAMO PRIZNATI, DA VEČINI OD NAS TU JE BIL ASAMBEL MINORES ZELO MALO POZNAN, SEVEDA TO PREDNO SO PRIŠLI TU MED NAS V AVSTRALIJO. ZATO SMO IMELI TUDI NEKAKE DVOME O NJIHOVEM PETJU IN USPEHIH.

ALI ŽE TAKOJ PRI NJIHOVEM PRIHODU NA LETALIŠČU SO SE NAŠI DVOMI ZEČELI ODMIKATI, SAJ SO MALI SKUPINI KATERA JIH JE PRIČAKALA V ZGODNJIH URAH ZJUTRAJ ZAPELI ENO OD NAJBOLJ POPOLARNIH IN LEPIH SLOVENSkih PESMI OJ TRIGLAV MOJ DOM, IN S TEM SO SI ŽE ZAČELI OSVAJATI NAŠA ZAUPANJA IN SRCA. DANES MISLIMO DA NI SLOVENSKE DRUŽINE TU V AVSTRALIJI KATERA NI ČULA IMENA MINORES IN ČE JE GDO OD NJIH ALI VAS ZAMUDIL NJIHOVI KONCERT TA JE PAČ ZAMUDIL TISTO KAR MI NAJBOLJ POGREŠAMO TU V NAŠI NOVI DOMOVINI, MATERINSKI JEZIK, PRELEPE SLOVENSKE PESMI IN MELODIJE.

ZA TA TAKO VELIKI IN LEPI USPEH NAŠIH MLADIH FANTOV ANSAMBLA MINORES SE MORAMO ŠE PRAV POSEBNO ZAHVALITI NAŠEMU SLOVENSKEMU DUHOVNIKU GOSPODU VALERIJANU JENKOTU, KATERI JE TAKO SKRBN IN POŽRTVOVALNO PRIPRAVLJAL PROGRAME IN ČAS, TAKO DA SE JE KONCERTA LAHKO VSAKDO UDELEŽIL.

NAŠIM FANTOM ANSAMBLA MINORES PA SE PRAV PRISRČNO ZAHVALJUJEMO ZA NJIHOVE STROKOVNO OBVLADANE PESMI IN INSTRUMENTE, TER JIM ŽELIMO VELIKO USPEHOV V BODOČNOSTI. V NAŠIH SRCIH PA BOSTE OSTALI NEPOZABLJENI IN PREPRIČANI SMO DA VAS BOMO SPET ČULI ČE ŽE NE POPREJE PA KO PRIDEMO NA DOPUSTE V DOMOVINO.

ŽELIMO VAM VSE NAJBOLIŠE IN SREČNO POTOVANJE NAZAJ V NAŠI RODNI KRAJ, TER NE POZABITE NA NAS TU V AVSTRALIJI.

OČETOVSKI DAN

Praznovali smo ga kot po vsej Avstraliji v nedeljo 1. sept. t.l. na Triglavski zemlji. Gospa Marija KOŠOROK je s svojimi sodelavci in mladino pripravila zelo lep spored; tudi oder, ki so ga prostovoljci dokončali še le uro pred pričetkom nastopa, je bil okusno okrašen. Med številnimi družinami in obiskovalci sta bila tudi senator T. MULVILL in predsednik "Planice" iz Wollongonga g. Z. GROZNIK.

Nastop otrok je bil nadvse prigrčen, le žal, da se je že ob drugi točki programa vilo kot iz škafa. Nebo je počrnelo, temni oblaki in vihar so hitro zaključili nastop, ki je bil naprostem. Pri proslavi so sodelovali: Marko Konda, Slavko Vaupotič, Iztok Nusdorfer, Mici Konda, Jeni Muha, Anica Vaupotic in številni drugi.

Na odprtem odru so bili zbrani številni otroci, člani mladinske folklorne skupine, ki jo je za nastop posebej naučil g. N. Ristevski, pa tudi odrasli — g. Lojze Šifrer s "Slakovo" harmoniko in gospa Marija Verko ter Belinda in Mary Oblescak v lepih slovenskih narodnih nošah. Belinda in Mery sta do nevihte pridno predli na slovenskih kolovratih.

Vkljub slabemu vremenu smo se prijetno zabavali pod začasno streho Triglava. Občudovali smo punčko oblečeno v slovensko narodno nošo, ki jo je napravila Mici Konda za plesnega učitelja. Pri srečlovlju se je sreča nasmehnila Samsovi Jolandi — "zadela" je pupo v narodni noši in jo takoj z radostnim obrazom podarila očetu za njegov praznik.

FATHER'S DAY 1974

This year we had a memorable Father's Day celebration, the wonderful day marred only by the disappointing appearance of rain.

Many families attended the afternoon function dedicated to the Fathers on Triglav's premises at Canley Vale, where the 'Youth of Triglav' did tribute to Fathers & their special day of the year.

The children put on a show, on the newly erected stage-platform, which is now complete with a stage curtain.

All dressed in Slovenian National costume, they gathered on the stage, on either side of the group was a young girl spinning yarn on original spinning wheels, while in the middle, watching over the baby's crib, sat the 'Mama' & 'Papa'. Then one by one, several children came forward, doing tribute to the many Fathers, by reciting poetry or prose, singing songs or playing musical instruments.

After this, to the music of 'Triglav's Youth Orchestra', a group of the children entertained the audience with several dances thought to them by the talented Nick Ristevski.

I'm sure that the Fathers present must have been thrilled and proud at the wonderful display.

Thanks must go to all those children who participated in highlighting that festive day, and to Mrs Košorok who spent much time & energy in organizing the affair.

The afternoon was a huge success for all who attended & I, for one, am hoping to the repetitions of such functions in the near future.

Mary Oblescak

DRUŽINA VALENCIČ iz Mt. Pritchard-a je baje tudi 6.10.74 slavila družinski praznik (baje so imeli krst). Med številnimi prijatelji in znanci so bili tudi obiskovalci iz Canberre. Vsem je bilo zelo dobro, saj so se nekateri "ob svetlem" vračali domov.

Ansambel "MINORES" odhaja v domovino

OBISK "STARE" IN VRNITEV V "NOVO" DOMOVINO!

Naj začnem pri koncu, potem se povrnem k začetku opisa najinega povratka v Sydney. Konec je torej da sva se srečno vrnila v Avstralijo. Slovenijo sva zapustila iz Brnikov. Več kot polovica J.A.T. letala je bila prazna zato smo se, kot lansko leto, zopet vsedli kamor smo hoteli. Kot izkušena letalska potnika sva se vsedla pred krili letala, ker je tam lepši razgled. Takoj po vzletu sva videla izredno lepo lego letališča obdanega s smrekami in drugim drevmem. Tako naravno lepih letališč ni dosti na svetu! Čim bolj smo se dvigali tim bolj se je pred nami razgaljala vsa lepota naše Gorenjske, kakor tudi vsa krasota naših gora! K temu božanskemu razgledu je pa veliko pripomogel prekrasen sončen dan brez vsakega oblaka daleč naokoli. Kake pol ure po odletu so, nekje nad Nemčijo, servirali kosilo. Polet se je nadaljeval v višini 42.000

Predsednik Triglava
S. Petkovšek se poslavlja
od patra Stanka Zadravca.

feet. Ko smo leteli nad glavnim mestom Belgije nas kapetan obvestil kje da smo. Kmalu nato smo videli belgijski Ostende. Od tu pa preko Severnega morja proti Londonu. Tu smo pristali ob 1.15 pop. točno dve uri po odletu iz Brnikov! J.A.T. letalo je pristalo na letališču števil. 1., katero služi za evropske polete. Avtobus naju je pa brezplačno prepeljal na letališče števil. 3., kjer se zbirajo potniki za interkontinentalne polete. Ko sem tu "zabukal" polet za naslednji dan sva odšla. Ob 2h sva bila že v hotelu blizu letališča. Po imenitnem tušu in po dobri večerji sva v elegantni sobi trdno zaspala. Naslednje jutro sva se pa z avtobusom odpeljala na ogled Londona. Naš vodič te ture je bila kakih 24 let stara Miss s krasno izgovorjavo

angleščine. To mi je namreč takoj v uho "padlo". Seveda, enodnevna tura tega devet milijonskega vele mesta je kot kaplja v morje! Toda kar sva videla je bilo zelo zanimivo in se je izražalo v eni sami besedi — zgodovina. Ostati bi morala kakih 14 dni in si z vsakodnevnimi turami ogledati vsaj del tega zanimivega vele mesta. Posledica te enodnevnice je pa sledeča. Dobil sem močno željo da si London bolje ogledam. Ta apetit za ogled Londona bom pa utešil ob najinem naslednjem obisku. Sedaj bolje razumem kar je rekel Dr. Samuel Johnson: "When a man is tired of London, he is tired of life!"

Predno nadaljujem z opisom poleta še nekaj opazk o londonskem letališču. "Heathrow Airport" je eno največjih letališč na svetu z ogromnim prometom. Brez vsakega dvoma je pa Heathrow najbolj pestro letališče na svetu! Zanimivo je samo sedeti v ogromnih čakalnicah in opazovati to množico potnikov z vseh delov sveta! Angleži, Japonci, Filipinci, Danci, Pakistanci, Avstralci, Afrikanci, Kanadčani, Indijci, Francozi, Indonezijci, Italijani, Južnoafrikanci, Holadci, Švicarji, Amerikanci, Švedi, Nemci! Da, celo dva Slovenca sta bila tam! "Ona" je bila iz Novega mesta, "on" pa iz Ljubljane! Opazoval sem tudi njihove polti. Popolnoma črne Afrikanke, čokoladne West Indijce, rumene Japonce, svetlolase Skandinave. S to pisano množico svetovnih potnikov si pa tudi lahko predstavljate pestrost njihovih oblačil. Vsemogoče barve in oblike. Če ne v drugem pogledu je London v letalskem pogledu prav gotovo glavno mesto sveta!!

Ob petih popoldne sva bila že na letališču, čeprav je bil odlet šele ob 7h. Saj čas tako hitro beži. Tako smo London zapustili ob 7h zvečer. Ob 8.30 smo pristali v Frankfurtu, vzeli nekaj potnikov in pošte ter takoj nadaljevali pot preko Nürnberga in Salzburga nazaj v Jugoslavijo. Kapetan je takoj omenil Zagreb in Sarajevo. Nato je še omenil Nicosijo, glavno mesto Ciprusa, Saudi Arabijo in pa Bahrain v Perzijskem zalivu, kjer smo tudi pristali za eno uro. Nato preko Bombay-ja in Madrasa v Bengalski zaliv. Polet se je nadaljeval v Kuala Lumpur, glavno mesto Malaysije in pa v Singapore, glavno mesto istoimenske republike, kjer smo zopet pristali. Od tu do Sydney-ja je še sedem ur trideset min. z letalom. Ko smo bili že kaki dve uri na poti proti našemu konč-

nemu cilju smo nenadoma videli neki rdeči plamen. Kapetan nas je takoj obvestil kaj se je zgodilo. Eden od štirih motorjev se je vžgal in prenehal delovati. Rekel je da je obvestil Sydney in da čaka takojšnjih navodil, katere je tudi takoj dobil! Že preje je pa omenil da se bomo verjetno morali vrniti v Singapore. Med potjo je spustil v morje ogromno količino goriva da nebi prišlo do kake večje nesreče ali celo do eksplozije. Na letališču, kjer smo varno pristali, nas je za vsaki slučaj že čakalo kakih deset gasilnih avtomobilov. Nato so nas ob 1.30 ponoči odpeljali v res luksuzni hotel Hyatt, kateri ima 834 sob! Po kapetanovem obvestilu ni bilo v letalu prav nobene panike! Res ne. Vsi potniki smo bili cool, calm and collected! Po prihodu v hotel sva se v 16 nadstropju tega 20 nadstropnega hotela ob dveh ponoči "fino" potuširala in prav sladko zaspala. Seveda, stroške za prenočišča in za hrano v hotelu je plačal naš Qantas.

Iztok Nusdoorfer igra na violino

ney-ju pristali brez vsakih težav! Taxi naju je odpeljal domov, kjer sva našla vse v najlepšem redu.

Ko sem bil že v Evropi me je, kot navdušenega šahista, dobesedno kar vleklo v Nico, kjer je bila v teku 21 šahovska Olimpijada. Tako sva se z bratom, ki je mednarodni šahovski sodnik, odpeljala z brzovlakom preko Trsta, Milana in Genove v lepo Nico. Tam sva ostala šest dni in videla vse najboljše iglarce te očarljive igre!! Vsako dopoldne sva se kopala v Sredozemskem morju, vsako popoldne od 3h — 8h sva pa opazovala ogorčene bitke na šahovnicah za naslov najboljše šahovske države na svetu. V grupi A je zmagala Rusija s 46 točkami, druga je bila Jugoslavija s 37½ točkami, tretje mesto pa sta si delile U.S.A. in Bolgarija s 36½ točkami.

Kakor v Sloveniji sem tudi v Nici filmal. V krasni moderni dvorani "Palais des Expositions", kjer se je vršila Olimpijada me je malo skrbelo radi svetlobe. Toda, kot se na razvitih filmih pokazalo je bila moja skrb odveč. Dvorana in igralci so odlični. Imenitno se vidi ameriška ekipa kot Kavalek na prvi deski, ki je po rodu Čeh, Byrne, Reshevsky in Kashdan. Prav tako naša mlada avstralska ekipa. Zelo dobri so tudi naši Planinc in Parma, Gligorič, Ljubojević, Velimirovič in kapten moštva prof. Smederevac. Ivkova pa ravno tisti dan ni bil v dvorani, bil je prost. Od Rusov se zelo dobro vi-

Jeni Muha

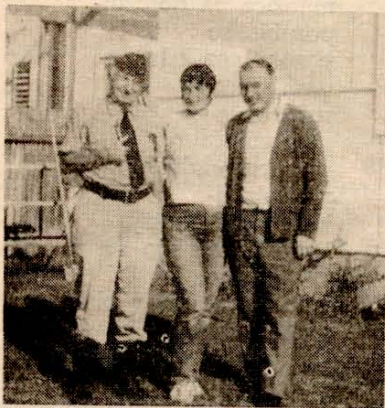
Drugi dan, ko so v letalu izmenjali motor, smo ob 8.30 zvečer nadaljevali polet v Sydney. Isti kapetan, ista posadka in isti potniki, katerih cilj je bil isti — Avstralija. Na dan izmenjave motorja se je prijavilo še precej novih potnikov, tako, da je bilo letalo 747B skoraj popolnoma zasedeno. Naslednje jutro smo v Syd-

Tako je na družabnih večerih "Planice" v Wollongongu.

POGREŠATE JACKA?

Stalni obiskovalci Triglava se verjetno dobro spominjajo našega najstarejšega člana Ing. Jacka Bakerja. Tudi tisti, ki mogoče niso vedeli njegovega imena, se bodo spomnili starega možička s pipo in volneno čepico na glavi, ki je redno prihajal na Triglav vsako nedeljo, ob vsakem vremenu. Kljub svojim 84 letom se je še vedno pripeljal sam s svojim malim Volkswagenom, ki ga je po potrebi še vedno sam popravljaj.

"Jack" z Marto in Stanetom

Čeprav Jack ni Slovenec po rodu, mu je Triglav vseeno postal drugi dom. Rojen je bil v Trstu, v času ko so v Trstu še največ živeli Slovenci in svoja otroška leta je preživel v družbi in prijateljstvu s Slovenci. Ko je odkril Slovenski klub Triglav, je takoj postal eden najbolj navdušenih članov in tudi delničar.

Sedaj ga že več mesecev nismo videli. Jack je bolan. Po hudem napadu plevmonije mu je začelo odpovedati srce in je že dva meseca v bolnici. V Princ Alfred Hospital mu najboljši zdravniki Avstralije delajo operacijo za operacijo in Jack je še vedno poln korajže. Čeprav ne more dihati brez aparata s kisikom in čeprav ne more vstati iz postelje, ker mu je ena noga popolnoma odpovedala, se še vedno zanima za vse novice iz kluba in z navdušenjem sprejema obiske Triglavčanov. Vsi, ki ga poznamo, mu iskreno želimo okrevanja in da bi ga lahko še kdaj videli med nami.

LOJZKA BREKAN je svoj rojstni dan praznovala na Triglavskem plesu v Montefano. Okrog sebe je imela polno prijateljev in upamo, da so se vsi dobro imeli.

ZVONE GROZNIK, ki je imel svoj rojstni dan 10. avgusta, ni mogel na letni ples Triglava; družina mu je pripravila presenečenje — polno hišo prijateljev in pa. "kolikor kapljic, tolko let..."

TEODOR IN VALERIJA ČERNUTA iz St. Mary-a sta 11. avgusta t.l. praznovala 20. letnico poroke. Si lahko mislite, da gostom ni bilo najlažje voziti proti domu.

Triglav ne bi bil Triglav, če ne bi Triglavčani (v Ljubljani bi rekli **TRIGLAVANI** — po kakih slovničnih pravilih ne vemo, pač pa smo videli, da je ta beseda splošno rabljena — "Delo" omenja tudi **LITIJANE** — iz občine Litije), če se ne bi zbirali na družinskih praznikih. Prišlo smo imeli 27. septembra, ko je bila stara 23. let **DANICA MOGE**. Praznovanje se je nekaterim poznalo še v nedeljo.

SLOVENSKI FILM —

CVETJE V JESENI

Premiero slovenskega filma "Cvetje v jeseni" smo imeli v soboto 21. septembra na Triglavu. Filmski večer je bil namenjen finančnim članom Triglava in njihovim družinam.

Po kratkem nagovoru klubskega prezidenta g. **Staneta Petkovška**, ki je poudaril pomen žive zveze rojakov v tujini z domovino, je v imenu Slovenske izseljenske matice in domovine, pozdravil navzoče jugoslovanski generalni konzul v Sydneyu g. **VELIMIR LESIČ**, ki se je udeležil večera v spremstvu konzula g. **P. ČOKREVSKEGA** in njegove soproge.

ZAVEDNA DRUŽINA

Povsod najdemo posameznike in družine (četudi bolj poredko), ki so iz prepričanja in ljubezni do slovenstva pripravljeni več žrtvovati kot njihovi sovratniki. Nudorferjevi v Sydneyu so tak primer; družina ni narodno zavedna le z besedo. Svojo zavest izpričuje z nenehnim delom in pomočjo pri vsakovrstnih slovenskih akcijah. Kjer in kadarkoli je v Sydneyu kaj slovenskega ne manjka Nudorferjevi! Delajo, pripravljajo, pomagajo, nastopajo, igrajo, deklamirajo, pečejo, kuhajo itd. Ko so prišli "MINORES", so jih pričakali v narodnih nošah, ko je ansambel odhajal, so se od njih poslovili Nudorferjevi; mali jim je celo zaigral na violino! In vsi so bili v slovenskih narodnih nošah, ki tudi niso zastoj!

Več take zavednosti kot je ima družina Nudorfer, pa ne bomo imeli strahu o "neznani" bodočnosti slovenstva v Sydneyu!

Nudorferjeva družina

DANILO FLORJANČIČ, Dohije Vreme 43, 66217 Vremski Britof, Slovenija, Jugoslavija, bi rad zamenjal slovenski tisk iz Avstralije s slovenskim tiskom iz domovine.

MARIČKA RITLOP je doživela zelo lepo presenečenje. Na njen 21. rojstni dan (8.9.74) ni manjkalo prijateljev, ne dobre volje, še manj presenečenj v obliki daril, posebno od staršev.

TRIGLAV V BESEDI IN SLIKI

Rojaki ob odhodu "MINORES" na letališču v Sydneyu.

EMIL in KRISTINA KUKOVEC sta praznovala svoja rojstna dneva z delom na Triglavu in sicer na dan občinskega ansambla **MINORES**, čeudi je imela Kristina rojstni dan dva dni pozneje. Ob tej priliki sta dobila od Elšnikovih lepo spominsko darilo.

SUZANA in JURI ČUJEŠ sta bogatejša za "Penny" 18. septembra sta dobila hčerko — Penelopy, Alice.

NEŽIKA in VILI TAŠNER sta dobila sina Simona in sicer 25. septembra v bolnici v Bankstown-u.

Naše gospodinje so se ob obisku "MINORES" pri Triglavu res izkazale in to v peki tort, peciva in potic. Ko se je uredništvo pozanimalo za imena teh pridnih ljudi, je vodja prireditve g. Emil KUKOVEC obupno zatarnal: "Kako pa naj vem, ko jih je bilo pa toliko? Nekaterih niti ne poznam po imenu." Vključ zadregi pa se je spomnil vsaj nekaterih: Malčke Elšnik, Milene Mavko, Marije Košorok, Marije Žekš, Pavle Žele, Marije Ritlop, Marte Oblesčak, Marije Verko, ga. Šifrer, ga. Muha, ga. Kodrun, ga. Jazbec, ga. Nudorfer in še mnoge druge.

Slovenski prvoobhajanci pri Slovenski cerkvi v Merrylandsu

KMEČKA OHCET 75.

Vabimo Vas k sodelovanju pri izbiri para za kmečko ohcet 75 v Ljubljani, ki bo zastopal slovenske izseljence v Avstraliji. Prosimo Vas, da nam do 17. novembra 1974 sporočite imena parov, ki bi želeli sodelovati in ki izpolnjujejo pogoje za izbiro reprezentativnega para.

POGOJI SO SLEDEČI:

1. Ženin in nevesta morata biti slovenskega pokolenja;
2. Za oba mora biti poroka v Ljubljani *prva*;
3. Vsaj eden od para mora biti v Avstraliji najmanj pet let;
4. Vsak par mora imeti priporočilo ene izmed slovenskih organizacij v Avstraliji;
5. Ženin in nevesta morata biti člana enega izmed slovenskih klubov ali društev;
6. Par mora podpisati predhodno izjavo, da bo nosil stroške potovanja v domovino in nazaj;
7. Vsaj eden (ženin ali nevesta) mora obvladati (in to dobro) slovenščino in angleščino;
8. Društva morajo skupno s prijavi parov na "Triglav-Sydney" do 17. novembra poslati (a) Imena kandidatov, (b) rojstne podatke, (c) sedanji naslov kandidatov, (d) po eno fotografijo vsakega kandidata.
9. Društva lahko pošljejo imena večih parov, če izpolnjujejo potrebne pogoje;
10. Imena prijavljenih parov bomo na javni prireditvi našega kluba 26.12.74. dali v zabojček in nato pred vsemi navzočimi **IZŽREBALI** (ne izbrali) *srečni par*, ki bo gost **TRIGLAVA** na Triglavskem Silvestrovanju v **MONTEFANO FUNCTION CENTRE** v **SMITHFIELDU** 31.12.74.

Triglavski odbor za K.O. 75.

dijo vrhovni sodnik vele mojster Kotov, Petrosijan, Spaski in Korčoj. Tudi posnetki Nice in Monaka so zelo dobri. Prav tako so zelo dobri Arboretum pri Jaršah, Bled, Bohinj, Slap Savica, Brezje in pa Cankar na Vrhniki. Vsi filmi so zelo lep spomin najinega letošnjega obiska naše lepe Slovenije in pa šahovske Olimpijade v Nici! Sydney, v juliju 1974.

Karl Hren

Med letošnjimi prvoobhajanci pri Slovenski cerkvi v Merrylands-u je bila tudi **TANJA KUKOVEC**. Če časopis dobro pregledate, boste našli njeno sliko. Prvo sv. obhajilo so imeli 22. septembra 1974. Bila je zelo lepa slovesnost.

— ● —
ANA ŠKRABAN, doma v Lepingtonu je v soboto 6. oktobra v krogu svoje družine in prijateljev praznovala "srečanje z Abrahamom".

— ● —
KARLA TWRDY, ki je med obiskom v Sloveniji obolela, se je toliko popravila, da se je mogla vrniti v Avstralijo. Prišla je ravno prav črna, bi ne mogli proslavljati njen rojstni dan 28.9.4.

— ● —
KRISTINA KUKOVEC iz Mt. Pritchard-a je preživela par dni v bolnici. Ni moglo biti kaj hujšega, ker smo jo že videli plesati.

ČRENŠOVSKI KRONIST

Pravijo, da ima skoraj vsak človek poleg rednega dela še svojega konjička — delo, ki ga najrajši opravlja. In tako je tudi z Antonom Utrošem iz Črenšovca. Njegov konjiček je zapisovanje vseh pomembnejših dogodkov iz svojega življenja in iz življenja kraja v katerem živi.

Anton Utroš izhaja iz revne kmečke družine. Rodil se je 1901 leta in sodeloval tudi kot prostovoljec v Maistrovi četi v boju za severno mejo Jugoslavije.

Knjige, v katero vpisuje kroniko vasi Črenšovci v Prekmurju, ne pokaže nikomur, vendar pa rad pove, kaj vse vanjo zapisuje.

POMOČ AFRIKI

BEOGRAD — Jugoslavija je dodelila posebnemu skladu FAO 100.000 dolarjev za odpravo posledic katastrofalne suše v Maliju, Gornji Volti, Mavretaniji, Čadu, Nigru, Senegal in Etiopiji.

ŠE VEČ NOVIC Z DOMA

NAJVIŠJI DIMNIK V EVROPI

TRBOVLJE — Pri Termoelektrarni Trbovlje II. so 29. avgusta svečano pričeli z gradnjo novega 360-metrskega dimnika.

Dimnik, obratovati bo pričel konec prihodnjega leta in bo zamenjal dosedanjega 80-metrskega, bo za nekajkrat zmanjšal sedanjo oneenaženost ozračja v Zasavju. Dimnik bo gradila, ob sodelovanju Vatrostalne iz Zenice in ljubljanskega Gradisa, Karrena iz Duesseldorfa. To bo najvišji dimnik v Evropi.

REKORDEN UL OV PLAVE RIBE

IZOLA — Vroče poletje je imelo ugodne posledice za slovenski ribolov. Ker je vročina povzročila, da so se ribje jate kar poldrugi mesec prej kot prejšnja leta pojavile v Tržaškem zalivu, so imeli ribiči Delamarisove flote rekorden ulov plave ribe. Letos so doslej nalovili že 550 ton sardelic ter inčun, kar je za 40 ton več kot v istem obdobju lani, oziroma skoraj za 30 odstotkov več kot v prvih osmih mesecih leta 1972. Ker sezona lova pravzaprav šele nastopa, so izolski ribiči prepričani, da bodo izpolnili letni načrt, ki so si ga zastavili kar s 4000 tonami rib.

KOSTANJEVIŠKA FORMA VIVA

KOSTANJEVICA — Na letošnjem simpoziju kirparjev Forma viva v Kostanjevici je sodelovalo pet kirparjev iz Avstrije, Romunije, Japonske, Velike Britanije in Jugoslavije: Karl Kessler, Bata Marianov, Koichiro Shimada, Ian Walters ter Janez Zorko. Ob koncu bo v galeriji Forme vive v Kostanjevici v obnovljeni kostanjeviški samostanski cerkvi pel Slovenski oktet. Na sporedu bodo tako slovenske ljudske pesmi, kot tudi dela starih mojstrov di Lassa, Gallusa, Bacha ter Mozarta. Obenem je v Kostanjevici na ogled še stalna zbirka slovenske umetnosti zadnjih štirideset let v Gorjupovi galeriji ter retrospektivna razstava avtoportretov Božidarja Jakca v Lamutovem likovnem salonu.

AVSTRALSKI USPEH

Slovenski film si k razmeroma majhni beri nagrad in priznanj lahko doda še eno, in sicer častno diplomu s filmskega festivala kratkometražnih filmov v Melbourneu. Tjakaj je namreč Viba film poslal dokumentarec scenarista in režiserja Nikole Majdaka o slikarju in grafiku Janezu Berniku z naslovom "Zapis o slikarju". (Na festivalu v Melbourneu sta bila prikazana tudi Bečeva filma "Poslednji pešec" in "Čas"). To je prva predstavitev slovenskega filma avstralskim ljubiteljem filmske umetnosti.

NAJVEČ GRADENJ V SLOVENIJI

BEOGRAD — V prvih sedmih mesecih letos je bila vrednost gradbenih del v Jugoslaviji 21.567 milijonov dinarjev, kar je za 36 odstotkov več kot v istem obdobju lani.

Po republikah so največje povečanje obsega del zabeležili v Sloveniji — za 52 odstotkov.

SREČAJNE V PIRANU

PIRAN — Pisatelj v protislovjih sodobne civilizacije, teorija humanizma in praksa teorja v sodobnem svetu ter mladi med apatijo in revoltom so bile teme letošnjega, sedmega mednarodnega pisateljskega srečanja Piran-Portorožu.

Srečanje v Piranu oz. točneje v Portorožu, v dvorani hotela Metropol, je zajelo od 70 do 80 udeležencev, toliko, kot je to v zadnjih letih že poprečje. Prišli so pisatelji vsaj iz 10 držav: Avstrije, Italije, Madžarske, Romunije, Bolgarije, NDR, ZRN, Francije, Indije in seveda Jugoslavije.

Med najimenitnejšimi gosti je vsekakor Herman Kesten iz ZRN, predsednik PEN ZRN, svetovno znani pisatelj, preveden v vse svetovne jezike — iz Pirana je šel domov po najvišje nemško literarno priznanje Buecher Preiss, ki ga podeljujejo za življenjsko delo.

Tudi iz Francije so prišli zelo imenitni predstavniki tamkašnje knjižne misli. Roger Caillois je svetovno znano ime, esejist, kritik, filozof, član Akademije, dolga leta je bil predstojnik inštituta za literaturo pri UNESCO. Z njim sta prišla še predsednik društva francoskih pisateljev Jean Rousselot in tajnik francoskega PEN ter kandidat za novega generalnega sekretarja mednarodne organizacije PEN, Jean Debur.

IZ NDR je prišel na piransko pisateljsko srečanje član Akademije Stephan Hermlin, ki je tokrat predstavnik društva pisateljev. Iz Dortmunda, s katerim vežejo Ljubljano tesni kulturni in še posebej literarni stiki, je prišel literat Fred Viebahn. Močna je bila tudi udeležba jugoslovanskih pisateljev in med njimi tudi vrsta znanih imen. Slovenskih pisateljev se je udeležilo okoli 25, med njimi je pisateljica Mira Mihelič, ki je tudi predsednica slovenskega PEN, podpredsednica mednarodnega PEN in podpredsednica društva slovenskih pisateljev.

SEJEM VINA

LJUBLJANA — Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je 8. septembra končal 20. mednarodni sejem vina, na katerem je sodelovalo približno 300 razstavljalcev iz 16 držav. Sejem si je ogledalo več kot 80.000 obiskovalcev, med njimi številni strokovnjaki za vinogradništvo, vinarstvo in kletarstvo, bilo pa je tudi več strokovnih zborovanj. Med sejmom so sklenili vrsto pomembnih pogodb.

Med to jubilejno sejmsko manifestacijo, na kateri je sodelovalo 113 domačih in 158 tujih proizvajalcev, so poleg vina, žganih in brezalkoholnih pijač razstavili tudi najnovejše domače in svetovne dosežke v opremljenosti za vinogradništvo, vinarstvo in kletarstvo. Organizirali so tudi tradicionalno preizkušnjo vin in kot prvič še propagandno prodajo visoko kvalitetnih vin.

Na mednarodnem simpoziju o obrezovanju trte je sodelovalo 170 strokovnjakov in znanstvenikov iz 7 evropskih držav.

MIRNO

Mirno pogrezanje v kristalno čabodro med črnimi lokvanji-*

kdo je rekel da so beli blodeči krokodili *

sesanje pijavk brezumno krohotanje množice na obrežju-pozabili so pozabili na odsev svojih podob režeč se pogrežajočemu komendijantu v mlakuži-kako se krohotajo kako neznansko se krohotajo valujoči odsevi v blatu ki ne verujejo niti vase... (Storžek)

Mici Konda.

NASTOP FOLKLORNE SKUPINE

Slovenska, Triglavsko folklorna skupina se je znašla v vrtincu vaj in nastopov. Iz "stranskega razvedrila" nastaja nujnost skupnega dela in žrtvovanja.

Skupina je prvič nastopila v Cabramatti na večeru, ki ga je Triglav priredil za Avstralece; rojakom pa se je pokazala na letnem plesu kluba v Smithfieldu, nato pa rojakom in Avstralcem z nastopom v Cabramatti 31. avgusta t.l. Ob tej priliki je nastopilo 12 različnih narodnostnih skupin in plesnih ansamblov. Naši so bili kar dobri, vsekakor pa ne tako na višku, kot so se pokazali ob obisku ansambla MINORES na Triglavu. Ob tem nastopu so bili veseli, sproščeni, nasmejani, rekli bi lahko — enotni in izredno dobri, za kar gre pohvala vsem požrtvovalnim plesalcem skupine pa tudi učiteljici Branki Vrkič. Ker so imeli pred tem nastopom vaje kar dvakrat tedensko, so se že veselili "odmora" — vaje samo enkrat na teden. Pa je bilo prazno upanje. V torek 8. oktobra so morali na snemanje "VIDEO-TYPE" v Sydney, ker se za njih zanima avstralski "Art Council"; zdaj pa se morajo pridno vaditi za nastop v Wollongongu pri PLANICI ter na proslavo Slovenskega društva Melbourne, kamor bodo odšli prvi teden v decembru.

ŽIVLJENJE PRI PLANICI

NEPOZABNA POROKA

V soboto 17. avgusta t.l. sta se poročila GARRY POTTS in naša dobro poznana DRAGICA BEDEK.

Družina BEDEK je med rojaki v Wollongongu zelo dobro poznana, posebno pa še pri naši Planici, kateri vedno priskoči na pomoč. Pred kratkim nam je gospa Valerija (mami Dragice) pomagala pri Bake a Cake in nam pripomogla k uspehu.

Garry in Dragica sta se poročila v cerkvi v Warrawong-u, gostijo, na kateri se je zbralo nad 200 gostov, pa sta imela v Community Hall v istem kraju. Dragicina poroka je bila za naše razmere nekaj posebnega, ker se je vršila po starem slovenskem običaju; kar je bilo nekaj novega za ženina in nekatere goste, ki so se pa kmalu vživeli v slovensko razporejenost. Avstralski gostje so odkritosrečno priznavali, da na taki "ohceti" še niso bili. Postrežba

je bila pač nekaj izrednega (ni čudno, saj je stalo več kot \$3.000.00) za nas, kaj še le za Avstralce, ki so navajeni na "Wedding breakfast".

Pri družini Bedek je bila to prva poroka, čaka jih še mnogo več. Družina je kar številna — 4. dekleta in 3. fantje. To bo še porok in veselja. Naš klub se tega veseli in obljublja, da bo tudi v bodoče ob takih prilikah pomagal, kot sedaj. Andrej, Ivan in Slavko so kar imenitno izgledali v "metuljkah", tudi Mary, Belinda, Marta, Dušica, Milena in druge so pokazale, da res nekaj znajo.

Zahvaliti se moramo Valeriji in Lovrotu za tako lep večer, Garry-u in Dragici pa želimo veliko sreče in zdravja v zadovoljnim skupnem življenju.

Za klub "Planica"
Zvone Groznik.

GARRY JOHNS BEDECK

For the Slovenian Club Planica the Dragica Bedek — Garry Potts wedding was a "family affair."

The Bedeks are Slovenian migrants and members of the Clovncian Club.

Dragica is the eldest daughter of Lorence and Valeria Bedek, of Warrawong.

On Saturday, she married Garry Potts, an Australian, at the Catholic Church in Warrawong.

"We are great friends with the Bedeks and we visit each other regularly," said Mrs Potts Snr.

Her father, octogenarian F. Goodwin, nodded in agreement. He doesn't mind having a Yugoslav ad-

dition to his family of nine children, 34 grandchildren and 9 great-children.

There were over 200 wedding guests, and they all enjoyed the home-made festive meal prepared by Mrs Bedek and her friends.

Even the noodles for the chicken noodle soup were home-made (Mrs Bedek has used 70 eggs for the noodles alone).

The master of ceremonies was bilingual, the music played mostly Slovenian polkas, and Mr Potts, the bridegroom's father, explained to the guests the old Slovenian custom: you pay and you are allowed to have a dance with the bride.

GIRL RUNS 'LIKE WIND'

Warilla townfolk reckon they've got their own Raelene Boyle, Maureen Caird, Betty Cuthbert and Marlene Mathews all rolled into one attractive 14-year-old bundle of speed.

She is "Warilla Whirlwind" Veronika Bogolin.

Last year she was rated the most outstanding sprinter at the N.S.W. championships after winning the 13-year-old 200 metres and was third in the 100 metres in a blanket finish.

All three placegetters in the 100 metres recorded the same time.

Veronika is training hard in preparation for a big season. She is coached by Judy West, formerly Judy Burnett, who was an outstanding sprinter.

She runs for the South Illawarra A.A.C.

Keen judges claim Veronika has the potential to become the best sprinter ever seen in Illawarra.

Dedication and hard work could take her to Commonwealth and possibly Olympic Games standard.

She has already represented N.S.W. and N.S.W. Country. With Alison Walton, Sandra Whyte and Jane Weissel, she teamed to win the sub-junior Country title this year and was third in the N.S.W. relay.

VERONIKA BOGOLIN je hčerka zavedne slovenske družine iz Wollongonga. Oče je dolgoleten in zvest član PLANICE. Veroniki želimo obilo uspeha! Razen sreče in zdravja tudi ZLATO MEDALJO NA OLIMPIJADI! Planica — Wollongong.

ŽENIJO SE

Po "ohceti" pri Bedekovik, se je 7. septembra t.l. poročil sin iz družine ŽIVKO, ki je nam vsem zelo dobro poznana, posebno še klubu PLANICA, kjer je vedno požrtvovalna s pomočjo.

V oktobru (19.) t.l. se bo poročil član Planice g. IVAN MARKOJA, za KMEČKA OHCET V WOLLONGONGU PA "ŠPARAMO" MARIJO ŽIVKO in LENČJA JAZBECA — oba navdušena podpornika Planice! Upajmo, da bosta "zdržala" do takrat. Sicer bo treba malo dolgo čakati, bo pa zato takrat lepše!

Člane in rojake bomo o naših prireditvah obveščali preko lista "Triglav" in s posebnimi vabil. Če naših vabil ne prejimate, pomeni, da nimamo Vašega naslova. Prosimo Vas, da nam ga sporočite, tako tudi naslove Vaših prijateljev. Več ko nas bo, več bo veselja!

Odbor Planice
45 Barend Ave.
DAPTO, N.S.W., 2530

TROPSKI PRAGOZD

Neverjetna sijoča mavrica vstaja nad Indijskim oceanom — sijoča zora v vseh mavričnih barvah, predvsem pa zlatorumena in oranžna in rdeča —

medtem ko se hladne barve malo skrivajo (kakor bi jih bilo sram hladu, ki ga ni — v teh krajih.) Avion nas je nosil — in krog se je zdel neizmeren —

Singapur sem videl enkrat ponoči — kot pravljichen grad in enkrat podnevi — oddaleč, razkošno in — vojno luko. Drugače smo tam samo ždeli v čakalnici in srkali hladne pijače, ki so jih nosile drobne, silno ljubke Malajke. "Torej nisi videl Singapura?"

"Ne, nisem ga videl zares, ne od blizu, razkošnega mesta, prepolnega bogatije in revščine — pravijo, prepolnega hašiša in ciparij — tako pravijo, prepolnega pikrih intrig in špijonstva — pravijo, prepolnega vsega, kaj še vem, kaj vse pravijo — in žal mi je bilo."

Ampak videl sem tropski gozd, pa čeprav le od daleč, razgiblane krošnje palm in drugih dreves, zaslutit fantastične cvete v bujnem rastlinju, očarljivi polmrak, ki je sočen in nevaren — z ovijalkami, ki se pletejo v šopih — in se vzpenjajo kače po njih.

Tam daleč — v Mariboru mi je ljubka žena naročila: "Prinesite mi v dar malo opico, samo malo opico." Kako bi mogel? — Pragozd je bil daleč. Nazaj — sem prinesel samo sebe.

Branko Rudolf, maj 1973.

OBČNI ZBOR PLANICE

Redni letni občni zbor našega kluba smo imeli 23. septembra t.l. Udeležba ni bila ravno največja, a smo vseeno uredili vse potrebno za bodoče delo.

Občni zbor je pričel naš vrli predsednik g. Zvonko GROZNIK, ki nas je v preteklem letu ne le dostojno zastopal pri raznih prireditvah in ob drugih prilikah, ampak tudi dobro vodil kot majhno slovensko skupnost v Wollongongu.

Iz poročil je bilo razvidno, da je bilo lansko poslovno leto PLANICE najuspešnejše izmed vseh šest let njenega obstoja. Komu gresta hvala in zahvala? Vsem odbornikom in njihovim pomočnikom, pa tudi vsem zavednim članom Planice. Zato ni čudno, da se je predsednik v svojem nagovoru in zahvali spomnil prav vseh, ki sem jih zgoraj omenil.

Razumljivo je, da ni bilo vse tako gladko, kot je izgledalo ob koncu leta na občnem zboru. Planica ni ravno po "gladkem" vozila. Tudi pri nas se najdejo ljudje, ki pač uživajo v blatenju in klevetanju drugih; s tem se sami izognejo dela, ki zahteva materialne in časovne žrtve. Pa se zavedni Slovenci na take poživigamo! Povabili smo jih na občni zbor, pa niso prišli; za hrbtom je pač varneje govoriti in opravljati.

Planica je tudi v preteklem letu dokazala, da je njen namen le kulturno-socialna družabnost in da so pri društvu dobrodošli vsi, ki se čutijo Slovence. Prepričan sem, da bo vedno več rojakov spoznavalo našo odkrito dobro voljo in požrtvovalnost in da se bodo naše vrste večale s pristopom v društvo novih, zavednih rojakov.

Za predsednikovim poročilom smo slišali poročilo o uspešnem finančnem poslovanju; podrobnosti o delu v preteklem letu pa smo izve-

deli od našega sposobnega tajnika Franca Blažekoviča.

Izvolili smo si tudi novi odbor, ki izgleda takole:

Presednik: Zvonko Groznik
Pod/ " : Andrej Oblesčak

Tajnik: Slavko Vaupotič
Blagajnik: Franc Blažekovič

Odborniki: Ivan Debeljak, Ivan Rudolf, Vlado Celin, Lenard Jazbec, Jože Živko, Karel Marksel, Jože Komidar in Valerija Bedek (vendar le ena ženska, tako da so v odboru vsaj "ljudje").

Novemu odboru želimo vso srečo pri delu v bodočnosti. Člani in prijatelji jim bomo pri težkem delu (upam, da gavorim za vse) letos bolj pomagali, kot lani.

Prijatelj.

BODOČE DELO

Program za novo poslovno leto Planice je dokaj pester. V glavnem ga je že lanskoletni odbor načrtoval in je dobro, da so v letošnjem letu v odboru številni "stari" obrazi.

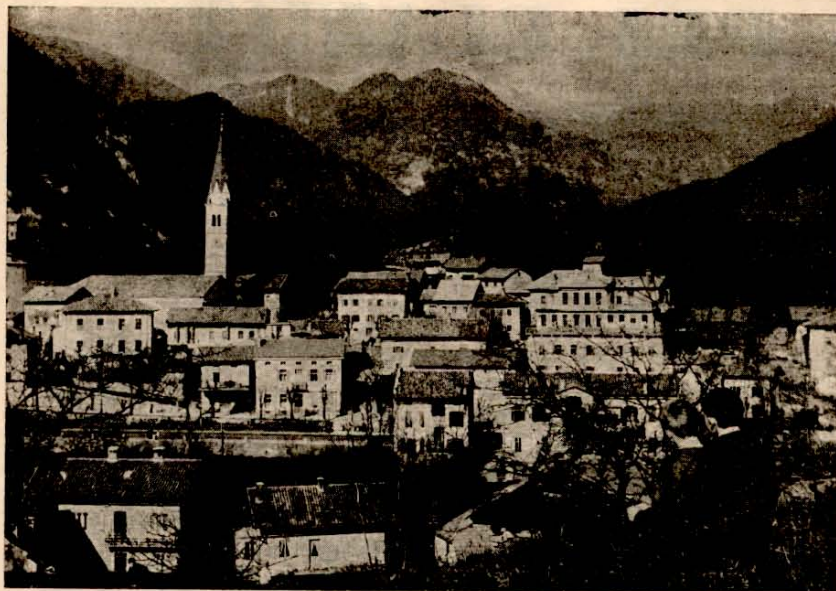
BAZSTAVA PLANICE bo od 24. 10. 74. do 27.10.74. (Wollongong Show Ground)

Na razstavi bo kmečka kuhinja iz 18. stoletja. Udeležili se bomo tudi tekmovanja najlepših narodnih noš in sodelovali pri slavnostni povorki skozi mesto Wollongong.

KMEČKA OHCET naj bi bila višek našega dela v bodočem poslovnem letu in sicer v mesecu aprilu (sobota 5.4.75). S pripravo smo že začeli.

SLOVENSKI FILMI bodo redni programi na naših družabnih prireditvah, prav tako nameravamo imeti različne

DRUŽINSKE IZLETE in DRUŽABNE PRIREDITVE s PLESOM!

MOST NA SOČI (Foto: Slovenski kolendar)

AVTOMOBILSKE NESREČE

Nesreča res nikoli ne počiva. Avtomobilske nesreče v Avstraliji so zelo pogostne in prizadenejo tudi naše ljudi. Pred kratkim sta imela av-

tomobilsko nesrečo ALBIN PORŠEK, general manager Triglava v Sydneyu in ALOJZ PUKL, član našega kluba. Sreča v nesreči je bila, da sta poškodovala samo avtomobile in ne sebe.

Novo ob starem — Slov. kol. 74

SLOVENSKE BOŽIČNE IN
NOVOLETNE KARTE

Imamo fotografije s slovenskimi zimskimi motivi in slovenskim božičnim in novoletnim voščilom. Cena z zalepko 50c. — Triglav —, Box. 40., P.O. Summer Hill, 2130.

BOŽIČNA IN NOVOLETNA
VOŠČILA

Prijateljem in znancem lahko voščite preko "Triglava". Cena voščil (3cm višine enega stolpca): \$3.00; ali 1/8 strani za 6.00.

NAROČILNICA

To "TRIGLAV — NEWS"

Box 40. P.O. Summer Hill, N.S.W., 2130.

Ime in priimek

ulica

kraj Code

Želim postati naročnik lista. Prilagam naročnino \$1.20 (in \$ za tiskovni sklad). (Po plačilu naročnine boste prejeli 4 številke)

Datum Podpis

NEKAJ ZA

SLOVENSKI KOTIČEK

V VAŠEM DOMU!

Na razpolago so vam *reprodukcije slik slovenskih narodnih motivov* na okusno izrezljanem lesu. Telefonirajte zvečer (Sydney): 665-7781. Naslov pri uredništvu "Triglava".

POZDRAV DOMAČIM

V dogovoru z JANO OSOJNIK, ki vodi mladinske oddaje na RTV Ljubljana in Vam je dobro znana in časa "Slakov" v Avstraliji, bomo v

SOBOTO 9. NOVEMBRA MED 3. in 5. URO NA TRIGLAVU (19 Bibby's Rd., St. Johns Park) SNEMALI OTROŠKE NOVOLETNE POZDRAVE DOMAČIM. Srečanje bo v decembru prenašano v Janinem programu na RTV Ljubljana.

VSI starši ste vabljeni, da pripeljete svoje otroke. Otroci (ali skupine), lahko zapojejo, zaigrajo ali pa samo pozdravijo. Vsak otrok mora povedati *ime, kraj kjer živi, starost in komu velja pozdrav* (pozdraviti sme le dve osebi — n. pr.: stare starše in ostale sorodnike, ali: strica Janeza in bratranca Mihca).

Pozdravno oddajo bodo v Ljubljani na radiju predhodno objavili, Vi pa boste lahko svoje še posebej obvestili po pošti.

TA DAN BOMO TUDI FOTOGRAFIRALI OTROKE ZA POSEBNO STRAN V BOŽIČNI ŠTEVILKI TRIGLAVA!

NAJVEČJE SLOVENSKO
SILVESTROVANJE

12 UR NEPRETRGANEGA PLESA IN VESELJA

Od 8h zvečer do 8h zjutraj — VSA hrana in pijača vračunana v vstopnina, ki je \$15.00 po osebi (za mladoletne in študente \$12.00).

"Srečanje Novega leta" bo v MONTEFANO FUNCTION CENTRE — SMITHFIELD

"Champagne Breakfast" pa na TRIGLAVSKI ZEMLJI — ST. JOHNS PARK

Pohitite z nakupom kart. Število vstopnic je omejeno. Prednost imajo člani kluba in njihovi prijatelji.

Peter Krobe,
referent za prireditve.

FOR TEEN — AGERS ONLY
B.B.Q. — DANCE

on Saturday Nov. 2nd, 1974 from 5 p.m. to 7 p.m. Bring your own records! If you wish to have good time — see you there and your friends!

For details contact:

Miss Irena VRH — Tel.: 72-0445 or
Miss Jasna PUKL — Tel.: 727-4095 or write to
Miss Miriam BAVCAR — 18 Fairlight Ave.,
Fairfield, 2165 or
Miss Anita FRANETIC — 17 Bimbil St.,
Blacktown, 2148.

ANA BRESNIK

Iščemo Ano Bresnik (dekliško ime doma iz št. Ilja), ki je zdaj poročena nekje v okolici Sydneya. Če kdo ve njen naslov, ali če sama čita te vrstice, naj se ogalsi na Triglavu. Čaka jo prijetno presenečenje.

JOŽE KOŠOROK (Merrylands)

se je nenadno znašel v bolnici v Auburn-u. Baje so mu ponagajali ledvični kamni, pa je z njimi kaj hitro opravil.

MARIJA in MIRKO RITLOP iz Earlowooda sta 15. avgusta dosegla "polnoletnost" zakonske zveze; praznovala sta 21 let skupnega življenja.

"KMEČKA OHCET" — LJUBLJANA

During the last week of May the busy traffic in the streets of Ljubljana gives way to a procession of a cheering crowd of people in colourful national costumes and decorates carriages and pairs. This is the day when Ljubljana celebrates the "Peasant Wedding"! The idea of the peasant wedding arose in 1965 when two employees of the Hotel Lev and the Tourist Agency Kompas got married according to the ancient Slovenian customs. The picturesque procession of persons in traditional costumes aroused great interest and enthusiasm among the inhabitants of the town and foreign tourists. It was suggested that such a celebration should be organized every year and that couples from other countries should also be invited. The following year the choice of the wedding couple was no longer left to the tourist agents but took the form of a large-scale competition organized by the Ljubljana daily Dnevnik for the Slovenian couple and by Expressen from Stockholm for the Swedish couple. Well-known newspapers and radio stations from Yugoslavia and abroad followed their example. Since then, numerous couples from all the Yugoslav Republics, Austria, Belgium, Czechoslovakia, Denmark, Italy, Hungary, Norway, Netherlands, Soviet Union, Sweden, Switzerland, Tunisia, Federal Republic of Germany, Australia and United States of America, were married in Ljubljana according to the old Slovenian nuptial rites. The Peasant Wedding has thus become an original and diversified folk event which may be considered a symbolic expression of solidarity among nations and as such perhaps the only of the kind in Europe to be connected with tourism. "Kmečka ohcet" unfolds in full respect of the ancient Slovenian customs, full to rejoicing and merry dancing. It commences at the beginning of the week with the reception of fiancés by the Mayor of Ljubljana and a concert by a well-known music band. The following two days, the bachelor's and bridal farewell parties take place in the surroundings of Ljubljana. This is an occasion when the brides and grooms take leave from celibacy separately and in the company of local boys and girls respectively by playing games and singing and dancing as did their Slovenian ancestors. The day before the wedding, bride's trousseau is driven around in display at an attractive tourist spot.

According to an old Slovenian custom, the dowry received by the bride before her entry into her new home is publicly displayed. The event culminates in the marriage ceremony on the wedding-day. This is when the bridal procession, a pageantry of ancestral costumes, crosses the streets of Ljubljana. The brides and grooms, dressed in national costumes of their countries, take a ride on finely decorated carriages, accompanied by a joyous crowd of people in colourful costumes from all parts of Slovenia, other Yugoslav Republics and abroad. The marriage ceremony is held at the Town-Hall. When the brides and grooms have said "yes", the Registrar inscribes their names in the Register of Ljubljana

as husbands and wives. This marriage constitutes a legally valid act and can only be contracted upon the presentation of the necessary documents in accordance with the Yugoslav Marriage Act. The merry dancing and rejoicing of the folk-groups begins in the centre of the town and is then continued in front of the Town Hall and in the Tivoli Hall, where a solemn luncheon is given in the honour of the newly-weds and where the wedding party rejoices in the festivities. On this occasion, the best Slovenian culinary specialists are served by the hotels and catering services. Numerous folk-groups and popular music bands as well as a gaily costumed crowd add to the cheerful charm of the wedding festivities.

SLOVENKA V 2. STOLETJU

Helena Pretnar, najstarejša Slovenka, živi v Begunjah, v hiši, ki stoji ob križišču cest v Drago in Tržič. Po domače pravijo pri Kovačku, ker je bil njen oče kovač.

Ker je imela 14 bratov in sester, je Helena že v rani mladosti odšla od doma. Kot hišna pomočnica je delala v raznih krajih, največ v Sarajevu. Po poroki se je preselila v Šiško, kjer je bil njen mož Jernej zaposlen v železniški delavnici. Rodilo se jima je 8 otrok. Po moževi smrti se je Lenka preselila nazaj v Begunje, kjer živi s hčerko Ano.

Mati Lenka je v petek, 6. septembra, praznovala svoj 103. rojstni dan. Ko smo jo pred dnevi obiskali, je bila živahna, na vprašanje o njenem zdravju pa je odgovorila: "O zdrava pa sem, zdrava. Najbolj trdna sem

KMEČKA OHCET — 1973 (Foto: Slovenski koledar)

STRAHOVITA ŽELEZNIŠKA NESREČA V ZAGREBU

ZAGREB— Jugoslavija je še vedno pod vtisom katastrofalne železniške nesreče, ki se je zgodila 30. avgusta ponoči na zagrebški železniški postaji, ki je terjala po dosedaj znanih podatkih več kot 125 mrtvih potnikov, medtem ko so uradno sporočili, da sorodniki v domovini in tujini iščejo vsega skupaj 175 ljudi, za katere menijo ali trdijo, da so se odpeljali z nesrečnim vlakom iz Beograda proti Zagrebu. Vseh trupel še niso mogli identificirati, pa je zato treba jemati število mrtvih s pridržkom, saj za zdaj še nikakor ni dokončno. Medtem pa so opira-

vili na zagrebškem kolodvoru tudi rekonstrukcijo nesreče, pri čemer so uporabili najsodobnejše naprave in opravili vse potrebne meritve. Rezultat rekonstrukcije še ni znan. Sodni organi so zahtevali zdravniški pregled priprtih strojevodje Nikole Kneževića in njegovega pomočnika Stjepana Varge. Oba sta stara 41 let. Se vedno ni znano, zakaj nista ustavila vlaka pred rdečim signalom — ali sta spala ali pa je bilo vmes kaj drugega, denimo, trenutna slabost. To so seveda še vedno samo ugibanja. Odgovore na ta vprašanja bo lahko dala šele preiskava.

POMURSKI SEJEM

GORNJA RADGONA — 24. avgusta so odprli dvanajsti tradicionalni Pomurski Sejem. Na sejmu, ki ima tipično kmetijsko obeležje, je do 1. septembra razstavljalo 43 domačih in 32 tujih proizvajalcev kmetijske mehanizacije, repromateriala in prehrambenih proizvodov.

Številna udeležba gospodarskih organizacij, ki razstavljajo na 4000 kvadratnih metrih površin, kaže, da se na tem kmetijskem področju oblikuje specializirani kmetijsko-živilski sejem. Sejem ne povezuje samo kmetijsko gospodarstvo Pomurja, temveč celotne severovzhodne Slovenije in sosednje Hrvatske.

tu notri," in pri tem položila roko na srce. Ko smo jo povprašali, kaj največ in najraje je, je dejala da vse od kraja, od vsega pa ima najraje kavo in kruh.

"Kako pa je z branjem?"

"Vidim še, vidim! Drobne črke bolj težko, pa mi hčerka prebere vse novice!" Sploh jo vse zelo zanima. Televizijo gleda včasih prav do konca.

"Jo morava prav opomniti, da gre počivat", sta pripomnili hčerki Ana in Milka.

Lepo, vzravnano, prav malo se opiraje na palico, je šla mati Lenka po vrtu, ko smo odhajali in ji zaželeli še veliko zdravja. Tudi ona je, vedno prisrčna do svojih obiskovalcev, dodala: "Pa tudi vi ostanite zdravi."

MINISTER WARNS NEW CAR BUYERS

The Australian Minister for Transport, Mr C.K. Jones, warned intending Holden buyers to check the Compliance plate of any new car being offered to them. He was commenting on the wholesale price increases of 5.1 per cent on General Motors Holden vehicles to apply as from 4 September. The Prices Justification Tribunal said that retail pri-

ces should only increase by the same money amounts as the wholesale prices.

"Even in a tight market situation there will be a stock of new vehicles in the distribution network when a price increase occurs and I believe consumers should be able to get these at the old price", he said.

Za vse gradbene potrebe
se obrnite z zaupanjem na

SAMSA CONSTRUCTION PTY. LTD.

BRICKLAYING CONTRACTORS BUILDER

73 RAILWAY PARADE

Phone: 70-5121. CONDELL PARK, 2200.

SLOVENSKI KOLEDAR 1975

Pišite na naslov:

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA

Cankarjeva 1/II.

61001 Ljubljana —

SLOVENIJA — JUGOSLAVIJA

GUILT

The creature moved forward, its beady eyes regarding my stupor with malicious slyness. Its mouth, a greedy affair, poured forth saliva juices which carefully mingled with the dust. I sat, stunned, as claws ripped through my skin, and felt unnumbered pain reaching out to my senses, sauntering through and filling my empty mind.

I screamed, but sound stood wedged within my throat, gnawing and gnashing to be relieved. Panic enveloped my body and thought, erasing all emotions but that on numbness. I lay on the floor, a once rational and human being. Now, madness was cursing through my veins, wiping out all traces of sanity, which had vainly clung to the corners of my consciousness.

As the furry object, exerting utter fascination over my horror stricken person, extended an arm and grabbed my body, I felt its mouth my head and biting softly into the neck. With a cold fear I knew what death was like.

But no! Behold, I woke; a heaving sweating form upon the bed. I sighed and wept relief at the knowledge that the past events were nothing but a dream. I laughed shakily and made an effort to continue with my slumber, willing it to leave out any dreams resembling those of a little while ago. Closing my eyes, I tried to disregard any of the so called "night" noises. Clump! What was that?

Sitting up and fully awake, I heard the sound come from underneath the bed. Leaving over the edge, I found my features confronting those of the

monster. Contemplating to beat a hasty retreat, I realized that this was impossible. Already the beast was savouring the nose, mouth and forehead. Frantically, I kicked and squirmed with pain, endeavouring to retain my former position of safety. It was, however, to no avail. Again I was being eaten, slowly, agonizingly and most of all with a greedy greatfulness.

But what's this? I'm awake once more! Alive and unharmed. My brain registered this with something akin to the utmost in happiness. But ... but what is that fuzzy, ominous shape behind me?

Jasna Pukl

Z LETALI DO OBALE

PORTOROŽ — Iz leta v leto je več tujih gostov, ki žele Slovensko Primorje obiskati z letalom. Zato so pristojni sklenili, da bodo do začetka prihodnje turistične sezone preuredili športno letališče v Sečovljah pri Portorožu. Stezo bodo podaljšali s sedanjih 750 na 1200 m, zgradili bodo nekaj novih hangarjev, dokupili letališko opremo ter uvedli avio-taksi službo.

ENAKOMERNEJŠI RAZVOJ

ROGATEC — Predsednik slovenske vlade inž. Andrej Marinc je 8. septembra govoril na zborovanju v Rogatcu, ob priliki 30-letnice osvoboditve Kozjega in praznika občine Šmarje pri Jelšah. Inž. Marinc je govoril predvsem o položaju v manj razvitih območjih in pri tem poudaril, da je razvoj Slovenije dosegel stopnjo, ko je Slovenija sposobna uveljaviti načelo o enakomernem razvoju posameznih območij republike.

F.T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LIMITED

182 Norton Str., Leichardt.

TAX CONSULTANTS

Tel.: 560-4766

INSURANCE BROKERS

Tel.: 560-4490

Prevzamemo registracijo in knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontorije in posameznikov (Income tax returns).

Lastnik in rojak V. FERFOLJA Vam je vedno na razpolago.

Zastopamo različne zavarovalnice — "Tariff Companies" in druge.

Nudimo življenska zavarovanja, bolezenska, proti nezgodam in nesrečam. Prav tako zavarujemo premičnine in nepremičnine kakor tudi "Workers Compensation, Public Risks, Superannuation" in druge.

Predno naredite odločilen korak v življenju, se posvetujte z nami. Majhna izguba časa Vam lahko prihrani veliko razočaranja in denarja!

OBISK JUGOSLOVANSKIH PARLAMENTARCEV NA KITAJSKEM

BEograd — Na povabilo stalnega odbora vsekrajškega ljudskega kongresa je delegacija skupščine SFRJ od 22. do 29. septembra obiskala LR Kitajsko. Delegacija je vodil podpredsednik skupščine SFRJ Peko Dapčević.

EVROPSKI KONGRES CITOLOGOV V LJUBLJANI

Ljubljana — Na četrtem evropskem kongresu citologov, ki se je 12. septembra začel v Ljubljani, je več kot 300 strokonjakov iz malone vseh evropskih držav izmenjalo izkušnje s področja te vse pomembnejše medicinske veje in utrdilo medsebojne stike. Letos je prvič sodelovala na kongresu tudi Sovjetska zveza.

Na kongres, ki je trajal dva dni, so bile v središču pozornosti predvsem naslednje teme: avtomatizacija obdelave podatkov o citologiji, citologija možganske tekočine, citologija nosečnosti in plodne vode, bezgavk, sluznice maternične votline in spremembe celic zaradi okužbe z virusi. Citologija je namreč veja klinične patologije, ki na podlagi določenih lastnosti celic ugotavlja bolezenske spremembe različnih organov in tkiv.

Gre predvsem za zgodnje odkrivanje raka, za pomoč pri ugotavljanju bolezni, za ustaljeno metodo, ki se je najbolj udomačila v ginekologiji in si zdaj krči pot tudi na ostala področja medicine. Metoda se je uveljavila zaradi enostavnosti za bolnika (z dolgo tanko iglo odščipnejo košček tkiva, ki ga citolog potem pregleda).

NOVA LETALSKA PROGA: LJUBLJANA-PARIZ

Ljubljana — V nedeljo, 1. septembra, je Jugoslovanski aerotransport odprl novo redno letalsko linijo med Ljubljano in Parizom.

V istem času bo JAT vzdrževal progo s francoskim glavnim mestom vsak petek. Letala JAT bodo pristala do 1. novembra na Orlyju, po tem datumu pa na "Charlesu de Gaulle", novem pariškem letališču.

Cena povratne vozovnice Ljubljana-Pariz-Ljubljana je 3287. dinarjev. Z novo linijo JAT bo Jugoslavija 40-krat tedensko povezana s Francijo — JAT vozi še iz drugih jugoslovanskih mest, redno zvezo iz Francije že vrsto let vzdržuje tudi Air France. Zanimivo bi bilo pripomniti, da letos teče že 51. leto, ko sta bili ti dve državi prvič povezani z letalskih prometom.

Prvo letalo iz Pariza je v Beograd priletelo 1923. leta. Takratna letalska družba Franco-Rumen je namreč na liniji Pariz-Carigrad tudi v Beogradu imela postanek; za let od začetka do kraja svoje poti je letalo tipa "Spad" s šestimi sedeži potrebovalo 31 ur, potniki pa so morali vmes prespati v Pragi.

ZAGREBSKI VELESEJEM

Zagreb — Letošnji jesenski mednarodni zagrebški velesejem od 12. do 22. septembra. Sodelovalo je več kot 6000 domačih in tujih razstavljalcev iz 54 držav Evrope, Azije, severne in južne Amerike, Afrike in Avstralije.

V okviru velesejma so aranžirali tudi "okroglo mizo" držav v razvoju. Izmenjali so izkušnje o sodelovanju tretjega sveta pri zboljšanju kmetijske proizvodnje in prehranske industrije.

LENDING FOR HOUSING

The Treasurer, Mr. Crean, announced that he proposed to seek amendments to the Banking (Savings Banks) Regulations with a view to enabling the savings banks to increase their lending for housing.

At present, savings banks subject to the Banking Act are required to hold in cash, bank deposits, loans to the money market and public sector securities funds equivalent to 60 per cent of depositors' balances; within this amount, 10 per cent of depositors' balances are required to be held in deposits with the Reserve Bank and Treasury Notes. The 60 per cent ratio was last amended in 1970 when it was reduced from 65 per cent to 60 per cent.

Mr. Crean said that most savings banks were now approaching the limit which the 60 per cent requirement placed on the proportion of their funds available for housing loans. Accordingly it was proposed to reduce the prescribed asset ratio from 60 per cent to 50 per cent and, within the 50 per cent requirement, to reduce the 10 per cent requirement to 7½ per cent.

At least until very recently the housing industry had been subject

to severe pressures which had been reflected in shortages, extended construction times and escalating building costs and house prices. These pressures were now easing. Although a considerable backlog of dwellings under construction remained, and considerably increased funds were now being provided for public housing, the amount of new work which, on the basis of recent finance approvals, would be coming forward in the months ahead, would be unlikely to maintain reasonably full utilisation of resources in the industry once the backlog was worked off. In these circumstances, and bearing in mind the usual lags involved, it was appropriate that action be taken now to increase the ability of savings banks to provide housing finance to the private sector.

Mr. Crean noted that, in his statement to the House of Representatives on 23 July last, he had foreshadowed the need, at the appropriate time, for action of the kind he now proposed. The proposed amendments to the Banking (Savings Banks) Regulations would enhance considerably the scope for savings banks to expand their lending for housing in the year ahead.

PREDJAMSKI GRAD

Peta najbolj obiskana izletniška točka v Sloveniji je Predjamski grad. Na seznamu petih najbolj obiskanih točk so se tako zvrstili že trije gradovi. V zadnjem letu je obiskalo Predjamski grad nekaj več kot 55.000 obiskovalcev, več tujcev kot domačinov. Med tujci prevladujejo Italijani in Nemci. Število obiskovalcev tega nenavadnega grada narašča tudi zaradi tega, kar je v bližini Postonske jame. Zlasti tujci navadno šele v Postojni zvedo za ta čudežni grad in za Erazmovo zgodbo. Erazem je bil slaven klativitez, ki ga vsaj po imenu pozna vsak slovenski šolar. Nekoč je ta grad branil pred napadi klativiteza, danes pa mora grad braniti njegov oskrbnik pred tativitazi, piše slovenski novinar Janez Kajzer.

Do Predjamskega gradu vodi iz Postojne devet kilometrov dolga asfaltna cesta. Potem pa nenadoma zagledaš razsežno grajsko zidovje, postavljeno v luknjo pod strmo skalo. Predjamski grad je bil sezidan v šestnajstem stoletju. Visoko za gradom je prostorna podzemna votlina, v kateri je že nekaj sto let prej obstajal jamski grad, skalnati luknji, pod štirideset metrov visokim skalnim previsom. Pogled na grad pod skalnato gmoto je najbrž tisto, kar zvabi sem toliko obiskovalcev in jih zvabi zatem tudi vase.

Bolj kot Predjamski grad je slaven stari jamski grad, in to zaradi zgodbe o klativitezu Erazmu. Popisal jo je že Janez Vajkard Valvasor, nato povest o Erazmu pa je pod naslovom "Erazem iz Jame" napisal Franc Malavašič leta 1845.

In kakšna je zgodba? Erazem je bil klativitez, ki je menda v bojih med cesarjem in Matijo Korvinom, kraljem Matjažem, pomagal slednjemu. Cesar je zato naročil tržaškemu glavarju Nikolaju Raubarju, naj mu ga izroči živega ali mrtvega. Erazem se je skril v svoj jamski grad. Oblegati so ga začeli pozimi leta 1483. Erazem je mesece in mesece kljuboval oblegovalcem. Ti so menili, da

se bo prej ali slej vdal, ko jim je v posmeh po svojem služabniku pošiljal sadja in rib, celo češenj. Vse to je dobival po rovu, ki vodi iz jame navzgor in pride na dan na planoti nad strmo pečino.

Nikoli mu ne bi bili kos, če se njegov služabnik ne bi bil polakomnil obljubljenega podkupine. Z oblegovalci se je dogovoril, naj namerijo topove tja, kjer bo v gradu izobesil krpo. Vojaki so zares namerili top tja, kjer je služabnik izobesil dogovorjeno znamenje — to pa je bil kraj, kamor gre celo cesar peš — krogla je odbila kamniti zid in klativitez Erazem je bil smrtno ranjen. Oblegovalci se zatem niso in niso mogli zadosti načuditi skrivnemu izhodu.

SLOVENE V PARIZU

Šest skupinskih razstav, na katerih je razstavil od ene do pet skulptur, ter ena samostojna, na kateri je pokazal 104 dela, nekakšna njegova pariška retrospektiva — to je letošnja mera kiparskega udejstvovanja Janeza Zorka.

Zorko je eden izmed 10.000 umetnikov, ki pridejo iz vsega sveta poskušat srečo v umetniško Meko. Nepravilno bi bilo reči, da je imel srečo in da je danes eden izmed 500 tistih, ki so uspeli, kajti uspe se lahko samo z znanjem, talentom in garanjem. Zorko je doma iz Podgorja pri Sevnici, in preden je pred desetimi leti odšel v Pariz, se je poskušal v slikarstvu. Sodeloval je v klubu Klas.

"Toda v Sloveniji nisem mogel študirati, zato sem odrinil v Pariz, kjer sem se vpisal v večerno šolo s predmeti: risanje, gravura in skulptura. Moj profesor je bil Francois Villon in 1968. leta sem dobil diplomu, po končani šoli pa tudi prostor na Montvornassu, kjer sem si uredil atelje."

To je bil začetek strme in težke poti navzgor, ki si jo je Zorko usodil v lesu, marmorju in kovini. Francoski kritiki pravijo — kritike njegovih

razstav je mogoče zaslediti v vseh pomembnejših časopisih — da obvlada vse materiale in vse tehnike. Nič čudnega ni torej, da je Zorko, ki je sicer svoboden umetnik, hkrati tudi predavatelj realizacije, praktičnega dela v kiparstvu, na oddelku za likovno vzgojo na pariški Sorbonni.

37-letni kipar iz Podgorja, ki doma ni imel možnosti, da bi se izšolal v smeri, ki mu je ležala in ki mu je bila pri srcu, dela, zdaj z vso vnamo, kot da bi hotel nadomestiti čas, ki ga je izgubil nekoč. To dokazuje njegove številne razstave, najsi gre za skupinske ali samostojne, to dokazuje ne nazadnje tudi njegova retrospektivna razstava, na kateri je pokazal kar 104 kipe.

USPEH JOŽETA CIUHE

V zadnjih dneh prejšnjega meseca so v salzburški Traklhaus zaprli razstavo slovenskega slikarja Jožeta Ciuha. Ciuha je tudi predaval na tamkašnji poletni mednarodni akademiji. Petnajst slik iz zadnjih ustvarjalnih obdobij (cikli opic, insektov in "svetnikov") je bilo deležnih izjeme pozornosti tamkajšnjega tiska in zelo laskavih ocen.

Kritiki so postavili v ospredje idejno širino njegovega filozofskega dožemanja sveta, njegovo zasidranost v domači tradiciji, visoko profesionalno raven ter neuničljivo satiričnost in ironijo v likovnem izrazu. Iz člankov je poleg tega razvidno, da je med predavanji Jože Ciuha dokazal tudi svojo spremnost v besedah.

DOBRO PREČITAJTE

Thousands of migrants will benefit from the budget announcement enabling taxpayers to claim for dependants living overseas.

A migrant taxpayer will now be able to claim the same deductions for his dependants overseas as he could if the dependants were living in Australia.

The new concession fulfills an election promise made by The Prime Minister, Mr. Whitlam, in his 1974 policy speech.

Welcoming the change, Mr. Cameron said: "Many migrants are supporting close relatives overseas with no intention and, sometimes, without hope of bringing them to Australia — perhaps because of the restrictive laws of another country."

"We know of some cases, relatively few but still significant, where, from economic necessity, Australian residents have had to return their children to the care of relatives overseas while continuing to support them with money sent from Australia."

"It was unjust that those people should not have had the concessions they would have been entitled to if their dependants were living in Australia."

"More broadly, it was unjust that migrants should have been discriminated against simply because of the geographical location of their dependants."

STOP PRESS

Ko je bil list že v tisku, smo prejeli veselo vest, da je Secretary Triglav P/L postal oče prvorojencu (11.10.74.). ANTHONY -u. Sonji in Vincu FRIŠIČ naši iskrene čestitke, enako tudi "staremu" očetu in "stari" mami — Jožetu in Tončki VORŠIČ. Triglav dobiva potomstvo! Tako je prav, saj smo ga zaradi teh malih ustanovili.

GOVERNMENT PUBLICATIONS CENTRE IN HOBART

The latest addition to the Australian Government network of Publications and Inquiry Centres will be officially opened in Hobart on 13 September 1974.

The Hobart centre is the seventh established by the Department of the Media with the dual function of selling Australian Government publications and answering inquiries from the public about national affairs.

In just over 12 months, the Department of the Media has opened Publications and Inquiry Centres in Canberra, Melbourne, Sydney, Perth and Adelaide. The first Mobile Inquiry Centre is touring New South Wales country districts.

The Minister for Health, Dr D.N. Everingham, said today the Government, through its National Acoustic Laboratories, was having considerable success in the early detection of hearing defects in children throughout Australia.

Dr Everingham said that last year the National Acoustic Laboratories has tested 28,260 children, most of them under 10.

Twenty per cent of children fitted with hearing aids had these provided

before the age of two years.

This rate of detection seemed to be higher than in many other countries where there were comparable standards. Published figures for the United States suggested about seven per cent of deaf children were fitted with hearing aids before the age of two years.

Dr Everingham said that in the field of education, particularly that which occurred before school years, it was vital that deafness in children be detected as early as possible.

He welcomed the initiative of Macquarie University in planning to start next year the first full degree course for audiologists who would graduate as bachelors of arts.

Audiology was not just a matter of making a series of sounds and asking the person tested if he can hear each of them. It involved such technical fields as knowledge of language elements and their interpretation as influenced by education, illness, family strains, emotional tension, background noise, lip reading clues and a host of other factors, and involved family counselling as well as training users of hearing aids, Dr Everingham said.

PRESS STATEMENT BY J.F. CAIRNS, M.P.

Once inflation gets into a country, and it got into Australia between 1971 and 1973, unemployment to some extent must result even if the aim is simply to steady down inflation, the Deputy Prime Minister, and Minister for Overseas Trade, Dr. J.F. Cairns said.

Any measures a Government may take to steady inflation now must result in some unemployment.

Failure to recognise this is unrealistic, would make serious policy mistakes more likely, and provide a field day for political hypocrisy.

Action by the Government to slow inflation will produce unemployment and that is a fact, however unpalatable, that must be faced both by the Government and by the people.

What the Government must do is to graduate its attack upon inflation so that it minimises the effects on employment. Having accepted that, the Government's duty is to keep the period for which a worker is out of a job as short as possible, and to guarantee re-employment and re-training for displaced workers as well as maintenance of income at all times.

The Government gives these guarantees and needs the cooperation of

employers and unions and workers if they are to be made effective.

Much has been said about the effects on employment and Australia's overseas reserves of the Government's tariff policies.

This criticism appears to ignore two important factors. One is that reserves are not something to be built up to record levels and maintained there indefinitely. Reserves are for use, and if we are to steady down inflation we must use them and we must use them now.

The second thing is that if imports had not been at the high level they have reached in Australia in the most recent period, then the rate of inflation here would have been infinitely higher than it is now.

We need imports but they must be regulated to meet the needs of the nation — consumers and workers as well.

"TRIGLAV" is published by Triglav Pty. Limited and printed by MINTIS PRINTERS Pty. Ltd. All correspondence to the Editor (Mr. J. Čuješ) P.O. Box 40, Summer Hill, N.S.W., 2130.

List izhaja četletno: marca, julija, oktobra in decembra. Naročnina za vse leto \$1.20. Posamezna številka 40c.

FLY QANTAS — 3 WEEKS CONCESSION FARES TO EUROPE AS FROM DECEMBER 1974

ADRIATIC

TRADE & TOURIST CENTRE:

155 BATHURST ST., SYDNEY. TEL: 61 8101 ali 61 8140

AGENT ZA:

QANTAS — J.A.T. — B.O.A.C.

ALITALIA — PANAM

PODČETRTEK (Foto: Rodna gruda)

KOT TUDI OSTALE LETALSKE IN PLOVNE DRUŽBE.

MI VAM POMAGAMO V VSEH ZADEVAH POTOVANJA V DOMOVINO — IZ DOMOVINE — KAKOR TUDI V VSE DELE SVETA.

Naš zastopnik za

ACT — QUEANBEYAN JE
EGON KATNIK,
TEL: 88 2630

Naš urad v

MELBOURNE JE:
177 COLLINS STREET.
TEL: 63 7441, 63 7442 (Dana Zorec)

NAJVEČ SLOVENCEV V AVSTRALIJI POTUJE PREKO NAŠE AGENCIJE